

A

1610

—

—

XIII.

—

12077 *Wiesem* / Ist ist lob vnt stinckend vnt d
 in dem Namen des Thiers also braun
 xpxam (wie ist dan ganzlich fulte 33 ziele
 so wirt also lauten; Welche nicht den Daff
 Stadt faltar Botes, der da maist sette zu geb
 himel v. anstuden, wie solich von ihm gepred
 holtan / Die solhan vnt dan auf gebauert, d
 Lauffen noch verkauffen hundert. Dan vnt
 vnt, mit dem dinst niemand zu thun hat
 wo ob gefast, d sich im gemain amob gebauert
 So vnt dan alle Botesdienst vnt sic ob
 aufgefaban / Bis der barm vnt der fater gen
 de. / vnt des, etres inuand vnt, der in
 in vnt dan der Daff zugebitten fater / (vnt
 den alles vnt vnt, im himel vnt auf
 v. sich vnt Botesdienst, andert zu funden
 and notz gedringan, od sonst and anders v
 rot, dan ob von Botesdienst geordnet vnt, der
 sich des nicht vnt vnt, ofur des Daff
 gung, od (wie sic ob vnt) dispensation.
 Wo inuand in solichen fellan mit hufat des
 Szabo = 2067,

Alstedius.

12077

RUDIMENTA
 LINGVÆ
 LATINÆ,

In Usum 12077

SCHOLARUM.

Hoc modo elaborata, ut puer uni-
 us anni spatiò ex illis Legere, Declinare,
 Comparare, & Conjugare, addiscere
 possit.

*Declinare probè qui novit, Con. que jugare,
 Grammaticum meritò dixeris esse bonum.*

LEUTSCHOVIAE,

Anno M. DCC. I.

AD PRÆCEPTOREM.

Res illas Lingvas principes, Hebræam, Græcam & Latinam, quas titulus crucis Christi nobilitavit, & sine quibus nulla Schola illustris nomen suum tueri potest, inventuti nostræ, thesauro illi Ecclesiæ & Reipublicæ, hunc in modum proponere, cum DEO aggredimur; ut in singulis illis, Grammaticam bienni spatio absolvamus. Nimirum: Rudimenta primò annò proponimus. & ab illis ad apparatus Præceptorum sequenti annò puerum gradatim adeoque hilariter & jucundè manu veluti ducimus. Sic autem oportet Præceptorem in Rudimentis versari, ut meminerit illa sectionibus quatuor scilicet spatiis & partibus distingvi, *Lectio* videlicet, quantum ad literas, syllabas & voces, *Declinatione*; *Comparatione*; & *Conjugatione*. In primo illo spatio lectionem faciliorem reddis crebra lectio vocum monosyllabarum, & polysyllabarum sonò convenientium. Scriptionis exercitium promovet discrimen inter literas primitivas seu fundamentales, & derivativas. Sequentia tria spatia, in quibus anima Grammaticæ continetur, hoc nomine se commendant, quòd Paradigmata nudè repræsentantur, ut uno velut obtutu possint aspici: atque sic ex eorum imitatione omnium aliarum vocum flexiones ultrò discentibus innotescunt. Unde demum satis instructi ad hoc redduntur, ut ad penultima Grammaticæ Præcepta discenda hinc manu mittantur. *Albâ Juliâ. 1630*

JOH. HENR. ALSTEDIUS,
RUDI.

RUDIMENTA
GRAMMATICÆ
LATINÆ.

LITERÆ MAJUSCULÆ.

A B C D E F G H I K L M N O P Q R S
T U X Y Z J V.

MINUSCULÆ:

a b c d e f g h i k l m n o p q r s t u x y z j v.

Litera tres sunt Primitivæ: i, c, l. Reliquæ

Derivativæ, hoc modo:

i: j, m, r, t, u, x, y, v.

c: a, e, o, s.

l: b, d, f, g, h, k, p, q, s, z.

Ex his Literis sex sunt Vocales: a e i o u y.

Reliquæ novemdecim sunt Consonantes.

SYLLABÆ.

Ex Literis fit Syllaba, hoc modo:

Ab ac ad af ag ah ai al.

Ba bab bac bal bar be bi bo bu.

Ca cab cac cad cal ce ci co cu; &c.

VOCES:

Ex Syllabis fit Vox; primò quidem Monosyllaba, seu unius syllaba, hoc ordine:

A ac an as aut. bos cis

ab ad ars ast Bet Calx cor

abs ah arx at bis ceu cos

A 2

cras

3 RUDIMENTA

cras	frit	jus.	non	quid	stips
crus	frons	Lac	nox	quin	stirps
crux	frux	lanx	num	quis	strix
cum	fur.	lar	nunc	quo	sub
cur	Gens	laus	nux	quod	sum
Daps	gith v. git	lens	O	Ren	sus.
de	glans	lex	ob	res	Tax
dens	glis	lis	ops	rex	ter
do	glos	lix	os.	ros	thus
dos	grex	lux	Pan	rus.	trabs
dum	gryps.	lynx.	par	Sal	trans
dux.	Hac	Mars	pars	scobs	tres
E	hac	mas	pax	scrobs	tros
en.	haud	mel	per	fed	trux
es	hei	mens	pes	feu	tu
ex	hem	mons	pix	sex	tunc.
Fax	heu	mors	plebs	si	Væ
falx	heus	mos	plus	sic	vah
far	hic	mox	pol	sim	vas
fas	hinc	mus.	pons	fin	vel
faux	hir v. ir	Næ	post	sol	ver
fex	hoc	nam	præ	sons	vir
fel	huc	ne	præs	sors	vis
flo	hui.	nex	pro	spes	vix
flos	Jam	nî	puls	sphinx	vox
fons	id	nîl	pus.	splen	urbs
forsi	in	nix	Qua	sta	ut.
fraus	is	no	quæ		

Voces dissyllaba & polysyllaba, id est, duarum, aut plurius syllabarum, sunt ista:

Ara,

GRAMMATICÆ LATINÆ. 3

Ara,	Genitus,	Manus,	Sanguis,
chava.	fremitus.	nanus.	anguis.
Beneficius,	Hospes,	Nobilis,	Tabula,
veneficus,	sospes.	mobilis.	fabula.
Cœlum,	Ignavus,	Orator,	Ullus.
velum.	ignarus.	arator.	nullus.
Dies,	Judicium,	Pactio,	Vastitas,
quies.	indicium.	factio.	castitas.
Eventus,	Kalendæ,	Querimonia,	Xystus,
cruentus.	tremendæ.	ceremonia.	amethystus.
Fluctus,	Libellus,	Religio,	Zelus,
luctus.	bellus.	regio.	angelus.

VOx est præcipuè Nomen, Pronomen, Verbum: in quibus est Numerus Singularis & Pluralis. Nomen est Substantivum, ut *Mensa*; vel Adjectivum, ut *Bonus*.

Nomen & Pronomen habent Declinationes.

Declinatio est variatio Nominis secundum Casus.

Casus est specialis terminatio Nominis à Nominativo deflectens.

Casus sunt sex: Nominativus, Genitivus, Dativus, Accusativus, Vocativus, & Ablativus.

Ex quibus Nominativus & Vocativus Recti, reliqui Obliqui dicuntur.

Nominativus & Vocativus ferme similes sunt in utroque Numero. Dativus & Ablativus semper similes sunt in Plurali.

Neutra habent tres similes Casus, in quacunque Declinatione: Nominativum, Accusativum, & Vocativum; & in Numero Plurali desinunt in *a*, ut: *Scamnum scamna*.

A 3

Nomen

Nomen variat Genere.

Genus est differentia Nominis secundum sexum.

Genera Nominum sunt quinque: *Masculinum*, *Fœmininum*, *Neutrum*; & quæ ex istis oriuntur, *Commune* & *Omne*.

Masculinum est, cui præponi potest Articulus *hic*, ut: *hic vir*.

Fœmininum est, cui præponi potest Articulus *hæc*, ut: *hæc fœmina*.

Neutrum est, cui præponi potest Articulus *hoc*, ut: *hoc aurum*.

Commune est, cui præponi possunt duo Articuli, ut: *hic Sacerdos*, pro viro; *hæc Sacerdos*, pro fœmina: *hic* & *hoc sal*.

Omne est, cui præponi possunt tres Articuli, ut: *hic hæc hoc felix*.

Declinationes Nominum sunt quinque.

PRIMA DECLINATIO.

Prima Declinatio in Nominativo habet quatuor terminationes *a, e*, Fœmininam; *as, es*, Masculinam; & in Genitivo Singulari definit in *æ*, ut: *hæc Mensa, mensæ*.

Hæc M E N S A.

Singulariter.

N. hæc	Mensa	ez az Asztal.
G. hujus	mensæ	ezé az asztalé.
D. huic	mensæ	ennek az asztalnak.
A. hanc	mensam	ezt az asztalt.
V. ô	mensa	ôh asztal.
A. ab hac	mensa	ettől az asztalól.

Plural-

Pluraliter.

N. hæ	mensæ	eze az asztalok.
G. harum	mensarum	ezeké az asztaloké.
D. his	mensis	ezeknek az asztaloknak.
A. has	mensas	ezeket az asztalokat.
V. ô	mensæ	ôh asztalok.
A. ab his	mensis	ezeiktől az asztaloktól.

Sic: *hæc ala, bucca, cepa, faba, gaza, habena, musa, polenta, sohola, domina, magistra*.

Item: *hic Poëta, Propheta, cometa, planeta*.

Hæc E P I T O M E.

Singulariter.

N. hæc	Epitome	ez a' Rövid Summa.
G. hujus	epitomes	ezé a' rövid summájé.
D. huic	epitome	ennek a' rövid summának.
A. hanc	epitomen	ezt a' rövid summát.
V. ô	epitome	ôh rövid summa.
A. ab hac	epitome	ettől a' rövid summától.

In Plurali Latinam formam sequuntur.

N. hæ	epitomæ	eze a' rövid summák.
G. harum	epitomarum	ezeké a' rövid summáké.
D. his	epitomis	ezeknek a' rövid summáknak.
A. has	epitomas	ezeket a' rövid summákat.
V. ô	epitomæ	ôh rövid summák.
A. ab his	epitomis	ezeiktől a' rövid summáktól.

Sic: *hæc Aloe, crambe, parasceve, pentecoste, syncope*.

Hic B O R E A S.

Singulariter.

N. hic	Boreas	ez az Eszaki szél.
G. hujus	Borcæ	ezé az Eszaki szélé.

A 4

D. huic

D. huic	Boreæ	ennek az Északi szélnek.
A. hunc	Boream	& an ezt az Északi szelet.
V. ô	Borea	ôh Északi szél.
A. ab hoc	Borea	ettől az Északi széltől.

Plurali Numerô caret.

Sic: hic *Aeneas, Andreas, Apartias, Cacias, Phineas, & similia.*

Hic PYRITES.

Singulariter.

N. hic	Pyrites	ez a' Tűz kő.
G. hujus	pyritæ	ezé a' Tűz-kőé.
D. huic	pyritæ	ennek a' tűz kőnek.
A. hunc	pyritem	ezt a' tűz követ.
V. ô	pyrite	ôh tűz-kő.
A. ab hoc	pyrite	ettől a' tűz-kőtől.

Pluraliter.

N. hi	pyritæ	eze a' tűz-kövek.
G. horum	pyritarum	eze a' tűz-köveké.
D. his	pyritis	ezeknek a' tűz-köveknek.
A. hos	pyritas	ezeket a' tűz-köveket!
V. ô	pyritæ	ôh tűz-kövek.
A. ab his	pyritis	ezeiktől a' tűz-kövektől.

Sic: *Absynthites, Aromatites, Ecclesiastes, Anchises, Dardanides, Priamides.*

SECUNDA DECLINATIO.

Secunda Declinatio in Nominativo habet tres terminationes, *er & us*, Masculinam, *um* Neutram; & in Genitivo Singulari desinit in *i*, ut: *hic Magister magistri.*

Hic

Hic MAGISTER.

Singulariter.

N. hic	Magister	ez a' Mester.
G. hujus	magistri	ezé a' mesteré.
D. huic	magistro	ennek a' mesternek.
A. hunc	magistrum	ezt a' mestert.
V. ô	magister	ôh mester
A. ab hoc	magistro	ettől a' mestertől.

Pluraliter.

N. hi	magistri	eze a' mesterek.
G. horum	magistorum	eze a' mesteréké.
D. his	magistris.	ezeknek a' mestereknek.
A. hos	magistros	ezeket a' mestereket.
V. ô	magistri	ôh mesterek.
A. ab his	magistris.	ezeiktől a' mesterektől.

Sic: *hic ager, aper, auster, caper, cancer, faber, liber pro cortice seu volumine, oleaster.*

Hic G E N E R.

Singulariter.

N. hic	Gener	ez a' Vő.
G. hujus	generi	ezé a' vőjé.
D. huic	genero	ennek a' vőnek.
A. hunc	generum	ezt a' vőt.
V. ô	gener	ôh vő.
A. ab hoc	genero	ettől a' vőtől.

Pluraliter.

N. hi	generi	eze a' vők.
G. horum	generorum	eze a' vőké.
D. his	generis	ezeknek a' vőknek.
A. hos	generos	ezeket a' vőket.

A 5

V. ô

8 RUDIMENTA

V. o generi óh vök.
 A. ab his generis ezektől vöktől.

Sic: *Liber Liberi* pro Baccho, & *libri librorum*.
 Pluralis Numeri tantum, pro filiis five natis; *Jocer*,
adulter, *presbyter*: Item *hic vir viri*, *hic satur*
 Adjectivum *saturi*.

Hic DOMINUS.

Singulariter.

N. hic Dominus ez az Ur.
 G. hujus domini ezé az uré.
 D. huic domino ennek az urnak.
 A. hunc dominum ezt az urat.
 V. o domine óh ur.
 A. ab hoc domino ettől az urtól.

Pluraliter.

N. hi domini ezek az urak.
 G. horum dominorum ezeké az uraké.
 D. his dominis ezeknek az uraknak.
 A. hos dominos ezeket az urakat.
 V. o domini óh urak.
 A. ab his dominis ezektől az uraktól.

Sic: *hic cyclus*, *cyathus*, *dialogus*, *discipulus*, *populus* pro multitudine hominum.

Item: *hic dumus*, *rubus*, *libanus*, fruticum nomina.

Fœminina: *hæc vānus*, *domus*, *alvus*, *ficus*, *humus*.

Et arborum nomina: *hæc fagus*, *malus*, *pomus*, *pyrus*, *populus*, *pinus*, &c. Fœminini Generis.

Græca Fœminina: *hæc abyssus*, *antidotus*, *arctus*, *balanus*, *dialectus*, *diphthongus*, *eremus*, *lecytus*, *pharus insula* & *turris in mari navigantibus posita*.

Item: *hæc exodus*, *methodus*, *periodus*.

Sic

GRAMMATICÆ LATINÆ.

9

Sic gemmarum & fruticum illa: *hæc crystallus*, *hiacynthus*, *hyssopus*, *nardus*, *papyrus*.

Neutra sunt: *hoc pelagus*, *virus*, & *vulgus*, aliquando & *hic vulgus*.

Deus habet in Vocativo o *Deus*; *filius* in Vocativo o *fili*.

Hic ORPHEUS.

Singulariter.

N. hic Orpheus ez az Orfeus.
 G. hujus Orphei ezé az Orfeuse.
 D. huic Orpheo ennek az Orfeusnak.
 A. hunc Orpheum ezt az Orfeust.
 V. o Orphee óh Orfeus.
 A. ab hoc Orpheo ettől az Orfeustól.

Sic: *Tydeus*, *Theseus*.

Hoc SCAMNUM.

Singulariter.

N. hoc Scamnum ez a' Pad.
 G. hujus scamni ezé a' padé.
 D. huic scamno ennek a' padnak.
 A. hoc scamnum ezt a' padot.
 V. o scamnum óh pad.
 A. ab hoc scamno ettől a' padtól.

Pluraliter.

N. hæc scamna ezek a' padok.
 G. horum scamnorum ezeké a' padoké.
 D. his scamnis ezeknek a' padoknak.
 A. hæc scamna ezeket a' padokat.
 V. o scamna óh padok.
 A. ab his scamnis ezektől a' padoktól.

Sic declinantur: *hoc astrum*, *emporium*, *frctum*,
gyne.

gynecæum, lilium, anulum, hiulum, & hinc nihilum, contractè hîlum: item, ingenium, pyrum, templum.

TERTIA DECLINATIO.

Tertia Declinatio habet decem terminatio-
nes: *a, e, o, c, l, n, r, s, t, x:* & in Genitivo
Singulari definit in *is*.

A. Desinentia in *a* Tertiæ Declinationis, sunt Græ-
canica, crescuntque Genitivo in *tis*: & sunt Ge-
neris Neutrius, ut: *hoc Poëma, poëmatis.*

Hoc P O E M A.

Singulariter.

N. hoc	Poëma	<i>ez a' Szerzett-vers.</i>
G. hujus	poëmatis	<i>ezé a' szerzett-versé.</i>
D. huic	poëmati	<i>ennek a' szerzett-versnek.</i>
A. hoc	poëma	<i>ezt a' szerzett-verset.</i>
V. ô	poëma	<i>ôh szerzett-vers.</i>
A. ab hoc	poëmate	<i>ettől a' szerzett-verstől.</i>

Pluraliter.

N. hæc	poëmata	<i>eze a' szerzett-versek.</i>
G. horum	poëmatum	<i>ezeke a' szerzett-verseké.</i>
D. his	poëmatibus-tis	<i>ezeknek a' szerzett-verseknek.</i>
A. hæc	poëmata	<i>ezeket a' szerzett-verseket.</i>
V. ô	poëmata	<i>ôh szerzett-versek.</i>
A. ab his	poëmatibus-tis	<i>ezektől a' szerzett-versektől.</i>

Sic: *hoc carcinoma carcinomatis, drama drama-
tis, epigramma-tis, noëma-tis, schema-tis, tragema-
tis.* (dit.

Item: *Pascha paschatis*, quod ex Hebræo descen-
E. Desinentia in *e*, Tertiæ Declinationis, mu-
tando *e* in *is* formant Genitivum, Nominativo
parisylla-

parisyllabum: suntque Generis Neutrius, ut: *hoc
Cubile cubilis.*

Hoc CUBILE.

Singulariter.

N. hoc	Cubile	<i>ez az Ágyas-ház.</i>
G. hujus	cubilis	<i>ezé az ágyas-házé.</i>
D. huic	cubili	<i>ennek az ágyas háznak.</i>
A. hoc	cubile	<i>ezt az ágyas házat.</i>
V. ô	cubile	<i>ôh ágyas-ház.</i>
A. ab hoc	cubili	<i>ettől az ágyas-háztól.</i>

Pluraliter.

N. hæc	cubilia	<i>eze az ágyas-házak.</i>
G. horum	cubiliium	<i>ezeke az ágyas-házaké.</i>
D. his	cubilibus	<i>ezeknek az ágyas-házaknak.</i>
A. hæc	cubilia	<i>ezeket az ágyas-házakat.</i>
V. ô	cubilia	<i>ôh ágyas-házak.</i>
A. ab his	cubilibus	<i>ezektől az ágyas-házaktól.</i>

Sic: *hoc equile, mantile, monile, ovile.*Item: *hoc conclave, frontale, mare, præsepe.*

O. Desinentia in *o*, adjiciunt Nominativo *nis*,
formantq; Genitivum in *onis* penultimâ productâ,
vel in *inis* penultimâ correptâ, suntque Generis
Masculini: ut *hic Sermo sermonis, hic homo ho-
minis.*

Hic S E R M O.

Singulariter.

N. hic	Sermo	<i>ez a' Beszéd.</i>
G. hujus	sermonis	<i>ezé a' beszédé.</i>
D. huic	sermoni	<i>ennek a' beszédnek.</i>
A. hunc	sermonem	<i>ezt a' beszédet.</i>
V. ô	sermo	<i>ôh beszéd.</i>
A. ab hoc	sermone	<i>attól a' beszédétől.</i>

Para.

Pluraliter.

N. hi	sermones	ezek a' beszédek.
G. horum	sermonum	ezeké a' beszédeké.
D. his	sermonibus	ezeknek a' beszédeknek.
A. hos	sermones	ezeket a' beszédeket.
V. ô	sermones	ôh beszédek.
A. ab his	sermonibus	ezeztől a' beszédektől.

Sic declinantur: *hic mucro, pavo, ligo, prædo.*

Item ab *edo* composita ut: *unedo unedonis, comedo comedonis.*

Et in *O* purum desinentia: *hic ardelio ardelionis, scipio, titio, vespertilio, pugio, unio* pro margarita & monade, *binio, ternio, duernio*; &c.

Item Fœminina in *O* purum desinentia, ut: *hæc ditio, legio, repio, talio.* Itemque Verbalia in *io*, ut: *hæc actio actionis, natio, ratio.* Itemque omnia Propria in *o*, ut: *hæc Juno junonis, Dido didonis, Sappho sapphonis.*

Gentilia hæc penultimam corripunt: *Macedo macedonis, Saxo saxonis, Teuto teutonis, Vagio vagionis.*

Hic H O M O.

Singulariter.

N. hic	Homo	ez az Ember.
G. hujus	hominis	ezé az emberé.
D. huic	homini	ennek az embernek.
A. hunc	hominem	ezt az embert.
V. ô	homo	ôh ember.
A. ab hoc	homine	ettől az embertől.

Pluraliter.

N. hi	homines	ezek az emberek.

G. ho-

G. horum	hominum	ezeké az embereké.
D. his	hominibus	ezeknek az embereknek.
A. hos	homines	ezeket az embereket.
V. ô	homines	ôh emberek.
A. ab his	hominibus	ezeztől az emberektől.

Sic declinantur: *hic cardo cardinis, ordo, margo, turbo.*

Item: *hæc alcedo alcedinis, arundo-inis, grando-inis, hirundo, imago, erugo, ferrugo, caligo, filigo.*

Item: *hæc cupido cupidinis, Appellativum*; & *hic Cupido, Proprium.*

Excipe, *hæc caro hujus carnis.*

G. Desinentia in *e*, duo tantum sunt, quæ Genitivô crescunt: suntque Generis Neutrius, ut: *hoc Lac lactis, Halec halecis.*

Hoc L A C.

Singulariter.

N. hoc	Lac	ez a' Têj.
G. hujus	lactis	ezé a' têtjé.
D. huic	lacti	ennek a' têtjnek.
A. hoc	lac	ezt a' tejet.
V. ô	lac	ôh têtj.
A. ab hoc	lacte	ettől a' têtjtől.

Pluraliter hoc significatu caret: Nam *hæc lactes*, sunt instetina graciliora, per quæ labitur cibus.

Hoc H A L E C.

Singulariter.

N. hoc	Halec	ez a' Hering.
G. hujus	halecis	ezé a' heringé.
D. huic	haleci	ennek a' heringnek.
A. hoc	halec	ezt a' heringet.

V. ô

V. ô	halec	óh hering.
A. ab hoc	halece	ettől a' heringtől.
<i>Pluraliter.</i>		
N. hæ	haleces	ezek a' heringek.
G. harum	halecum	ezeké a' heringeké.
D. his	halecibus.	ezeknek a' heringeknek.
A. has	haleces	ezeket a' heringeket.
V. ô	haleces	óh heringek.
A. ab his	halecibus	ezeiktől a' heringektől.

At hæc halec Fœmininum, liquaminis genus est, quod ex piscium intestinis confici solet.

L. Desinentia in *l*, sunt quinquiesariam,

I. In *al*, desinentia adjiciunt *is*, Nominativo; formantque Genitivum in *alis*, penultimâ longâ: suntque Generis Neutri, ut: hoc *Vectigal vectigalis*.

Hoc V E C T I G A L.

Singulariter.

N. hoc	Vectigal	ez az Adó, (dézma.)
G. hujus	vectigalis	ezé az adóé.
D. huic	vectigali	ennek az adónak.
A. hoc	vectigal	ezt az adót.
V. ô	vectigal	óh adó
A. ab hoc	vectigali	ettől az adótól.

Pluraliter

N. hæc	vectigalia	ezek az adók.
G. horum	vectigalium	ezeké az adóké.
D. his	vectigalibus	ezeknek az adóknak.
A. hæc	vectigalia	ezeket az adókat.
V. ô	vectigalia	óh adók.
A. ab his'	vectigalibus	ezeiktől az adóktól.

Sic: hoc animal animalis, tribunal tribunalis, minutal minutalis.

Exci.

Excipe: hic *Sal salis*, penultimâ brevi. Itemque peregrina ista: *Annibal Annibalis*, *Asdrubal lis*.

II. In *el*, desinentia crescunt Genitivô in *lis*: suntque Neutra, ut: hoc *Fel fellis*.

Hoc F E L.

Singulariter.

N. hoc	Fel	ez az Epe.
G. hujus	fellis	ezé az epéjé.
D. huic	felli	ennek az epének.
A. hoc	fel	ezt az epét.
V. ô	fel	óh epe.
A. ab hoc	felle	ettől az epétől.

Plurali Numerô caret.

Sic: hoc *mel mellis*; & in Plurali, N. A. & V. *mella*. Excipe Nomina propria, eaq; peregrina, ut: *Gabriel Gabrielis*, *Daniel*, *Michael*, penultimâ Genitivi longâ.

III. In *il*, desinentia adjiciunt *is*, Nominativo; formantque Genitivum in *ilis*, penultimâ brevi: suntque Generis Masculini, ut: hic *Pugil pugilis*.

Hic P U G I L.

Singulariter.

N. hic	Pugil	ez a' Hartzoló-bajnok.
G. hujus	pugilis	ezé a' hartzoló-bajnoké.
D. huic	pugili	ennek a' hartzoló-bajnoknak.
A. hunc	pugilem	ezt a' hartzoló-bajnokat.
V. ô	pugil	óh hartzoló-bajnok.
A. ab hoc	pugile	ettől a' hartzoló-bajnoktól.

Pluraliter

N. hi	pugiles	ezek a' hartzoló-bajnokok.
G. horum	pugilum	ezeké a' hartzoló-bajnokoké.

B

D. his

D. his pugilibus ezeknek a' harizoló bajnokoknak.
 A. hos pugiles ezeket a' harizoló- bajnokokat.
 V. ô pugiles ôh harizoló bajnokok.
 A. ab his pugilibus ezektől a' harizoló bajnokoktól.

Sic: *hic mugil mugilis, hic vigil vigilis.*

Et Adjectivum *hic hæc hoc vigil*, quod in Neutro Genere caret Plurali numerò.

Nihil, & contractè *nil*, indeclinabile est.

IV. In *ol*, unicum est, idque Masculinum, ut:
hic Sol solis. Hic S O L.

Singulariter.
 N. hic Sol ez a' Nap.
 G. hujus solis ezé a' napé.
 D. huic soli ennek a' napnak.
 A. hunc solem ezt a' napot.
 V. ô sol ôh nap.
 A. ab hoc sole ettől a' naptól.

Pluraliter.
 N. hi *soles ezek a' napok.

G. caret.
 D. his solibus ezeknek a' napoknak.
 A. hos soles ezeket a' napokat.
 V. ô soles ôh napok.
 A. ab his solibus ezektől a' napoktól.

V. In *ul*, desinentia adjiciunt *is*, Nominativo; formantque Genitivum in *ulis*, penultimâ brevibus suntque Generis Masculini, ut: *hic Consul consulis.*

Hic CONSUL.

Singulariter.
 N. hic Consul ez a' Polgár-mester.

G. hujus

G. hujus consulis ezé a' polgár-mesteré.
 D. huic consuli ennek a' polgár-mesternek.
 A. hunc consulem ezt a' polgár-mestert.
 V. ô consul ôh polgár-mester.
 A. ab hoc consule ettől a' polgár-mestertől.

Pluraliter.

N. hi consules ezek a' polgár-mesterek.
 G. horum consulum ezeké a' polgár-mestereké.
 D. his consulibus ezeknek a' polgár-mestereknek.
 A. hos consules ezeket a' polgár-mestereket.
 V. ô consules ôh polgár-mesterek.
 A. ab his consulibus ezektől a' polgár-mesterektől.

Sic: *hic præsul præsulis: hic & hæc exul.*

N. Desinentia in *n*, sunt quinquiesariam.

I. In *an*, Græca sunt omnia; & adjiciendo *is*, ad Nominativum, formant Genitivum crescentem in *anis*, penultimâ longâ: suntque Masculini Generis, ut: *Pæan pæanis.*

Hic PÆAN.

Singulariter.

N. hic Pæan ez az Apollói-ének.
 G. hujus pæanis ezé a' apollói éneké.
 D. huic pæani ennek az apollói éneknek.
 A. hunc pæanem & na ezt az apollói éneket.
 V. ô pæan ôh apollói ének.
 A. ab hoc pæane ettől az apollói énektől.

Pluraliter.

N. hi pæanes ezek az apollói énekek.
 G. horum pæanum ezeké az apollói énekeké.
 D. his pæanibus ezeknek az apollói énekeknek.

B 2

A. hos

A.	hos	pæanes	ezeket az apollói énekeket.
V.	ô	pæanes	ôh apollói-énekek.
A.	ab his	pæanibus	ezeiktől az apollói énekektől.

Sic: *Titan Titanis.*

At *Pan*, Genitivô *Panos* facit, terminatione Græcâ; ut discernatur à Nomine Appellativo *panis*.

II. In *en*, desinentia adjiciunt *is*, ad Nominativum; formantque Genitivum crescentem in *enis* penultimâ longâ: suntque Generis Masculini, ut: *hic Lien lienis*. Vel mutant *en* in *inis* penultimâ brevi; & sunt Generis Neutrius, ut: *hoc Numen numinis*.

Hic LIEN.

Singulariter.

N.	hic	Lien	ez a' Lép.
G.	hujus	lienis	ezé a' lépé.
D.	huic	lieni	ennek a' lépnek.
A.	hunc	lienem	ezt a' lépét.
V.	ô	lien	ôh lép.
A.	ab hoc	liene	ettől a' léptől.

Pluraliter.

N.	hi	lienes	ezek a' lépek.
G.	horum	lienium	ezeké a' lépéké.
D.	his	lienibus	ezeknek a' lépeknek.
A.	hos	lienes	ezeket a' lépeket.
V.	ô	lienes	ôh lépék.
A.	ab his	lienibus	ezeiktől a' lépektől.

Sic: *hic ren renis, splen splenis, attagen attagenis.*

Et Græca pleraque, ut: *hic lichen lichenis, Siren sirenis.*

Excipe: *hic Hymen hymenis*, penultimâ correptâ.

Hoc

Hoc NUMEN.

Singulariter.

N.	hoc	Numen	ez az isteni akarat.
G.	hujus	numinis	ezé az isteni akaraté.
D.	huic	numini	ennek az isteni akaratnak.
A.	hoc	numen	ezt az isteni akaratot.
V.	ô	numen	ôh isteni akarat.
A.	ab hoc	numine	ettől az isteni akarattól.

Pluraliter.

N.	hæc	numina	ezek az isteni akaratok.
G.	horum	numinum	ezeké az isteni akaratoké.
D.	his	numinibus	ezeknek az isteni akaratoknak.
A.	hæc	numina	ezeket az isteni akaratokat.
V.	ô	numina	ôh isteni akaratok.
A.	ab his	numinibus	ezeiktől az isteni akaratoktól.

III. In *on*, desinentia peregrina sunt omnia; & adjiciendo *is*, ad Nominativum formant Genitivum in *onis*, penultimâ brevi aut longâ, vel *entis*: suntq; Masculina fere omnia, ut: *hic Canon canonis, hic Helicon Heliconis, hic Horizon horizonis*.

Hic CANON.

Singulariter.

N.	hic	Canon	ez a' Szabott-rend.
G.	hujus	canonis	ezé a' szabott-rendé.
D.	huic	canoni	ennek a' szabott-rendnek.
A.	hunc	canonem	ezt a' szabott-rendet.
V.	ô	canon	ôh szabott-rend.
A.	ab hoc	canone	ettől a' szabott-rendtől.

Pluraliter.

N.	hi	canones	ezek a' szabott-rendek.
B	3	G. horum	

G.	horum canonum	ezeké a' szabott.rendeké.
D.	his canonibus	ezeknek a' szabott.rendeknek
A.	hos canones	ezeket a' szabott.rendeket.
V.	ô canones	ók szabott.rendek.
A.	ab his canonibus	ezeiktől a' szabott.rendektől.

Sic: *hic dæmon demonis, icon iconis, melon melonis, pepon peponis.*

Item. gentilia, & propria, quæ de se gentilia pariunt, ut: *hic Lacedæmon Lacedæmonis, Amazon Amazonis, Auson Ausonis, Jason Jasonis, Memnon Memnonis, Strymon Strymonis.*

Item propria, quæ a vel i, longum ante o habent, ut: *Machaon Machaonis, Amphion Amphionis, Actæon Actæonis, Maon Maonis, Pæon Pæonis, Arion Arionis, Orion tamen Orionis facit & Orientis.*

Item Græca in don, quæ Græcè accentu in fine acutô notantur, ut: *hæc Anthedon, urbs Bœotia, Anthedonis; Sidon, urbs Phœnicia, Sidonis.*

Et à cton composita, ut: *Erisiction Erisictionis, Damesiction Damesictionis, Melæcthon Melæcthonis.*

Hic HELICON.

Singulariter.

N.	hic	Helicon.
G.	hujus	Heliconis.
D.	huic	Heliconi.
A.	hunc	Heliconem & Heliconam.
V.	ô	Helicon.
A.	ab hoc	Helicone.

Sic: *Canon Canonis, Cydon Cydonis, Damon Damonis, Hephestion Hephestionis, Phædon Phædonis, Zenon Zenonis.*

Hic

Hic HORIZON.

Singulariter.

N. hic Horizon ez a' Látásunknak határozatja.

G. hujus horizonis ezé a' látásunknak határozatjé

D. huic horizoni ennek a' látásunknak határozatja:

A. hunc horizonem & horizonem ezt a' látásunknak határozatját.

V. ô horizon óh látásunk határozatja.

A. ab hoc horizonte ettől a' látásunknak határozatjától.

Sic: *Phaëton Phaëtonis, Acheron Acherontis, Ucalegon Ucalegontis, Phlegon-tis, Charon-tis.*

Item: *Ctesiphon Ctesiphontis, Xenophon Xenophontis, Lacon Lacontis, Demophon Demophontis.*

Et: à leon & medon composita, ut: *Demoleon Demoleonis, Pantoleon Pantoleonis, Laomedon Laomedontis.*

IV. V. In in, & yn, desinentia peregrina sunt omnia; & apponendo is, ad Nominativum formant Genitivum per inis vel ynīs, penultimâ longâ: suntque Generis Masculini, ut: *hic Delphyn Delphynis, Gortyn Gortynis, Phorcyn Phorcynis, Trachyn Trachynis.*

Hic DELPHYN.

Singulariter.

N. hic Delphyn ez a' Disznó-hal (Tengeri ártány)

G. hujus delphynis ezé a' disznó-halé.

D. huic delphyni ennek a' disznó-halnak.

A. hunc delphynem & inam ezt a' disznó-halat.

B 4

V. ô

V. ô delphyn óh disznó-hal.
 A. ab hoc delphyne ettől a' disznó-haltól.
Pluraliter.

N. hi delphynes ezek a' disznó-halak.
 G. horum delphynum ezeké a' disznó-halaké.
 D. his delphynibus ezeknek a' disznó-halakenak.
 A. hos delphynes ez nas, ezeket a' disznó-halakat.
 V. ô delphynes óh disznó-halak.
 A. ab his delphynibus ezektől a' disznó-halaktól.

R. Desinentia in r, quinquefariam se habent.

I. In ar, desinentia adjiciunt is, Nominativo; formantque Genitivum crescentem in aris, penultimâ longâ, vel brevi: suntque Generis Neutrius, ut: hoc Calcar calcaris, hoc Nectar nectaris.

Hoc CALCAR.

Singulariter.

N. hoc Calcar ez a' Sarkantyú.
 G. hujus calcaris ezé a' sarkantyúé.
 D. huic calcari ennek a' sarkantyúinak.
 A. hoc calcar ezt a' sarkantyút.
 V. ô calcar óh sarkantyú.
 A. ab hoc calcari ettől a' sarkantyútól.

Pluraliter.

N. hæc calcaria ezek a' sarkantyúk.
 G. horum calcarium ezeké a' sarkantyúké.
 D. his calcaribus ezeknek a' sarkantyúkenak.
 A. hæc calcaria ezeket a' sarkantyúkat.
 V. ô calcaria óh sarkantyúk.
 A. ab his calcaribus ezektől a' sarkantyúktól.

Sic: Laquear laquearis, Pulvinar pulvinaris, Torcular torcularis.

Excipe

Excipe far farris, literâ r geminatâ; ut discernatur à secundâ persona Verbi farris, quod est ab inusitato for.

Hoc NECTAR.

Singulariter.

N. hoc Nectar ez a' Halhatatlanságnak itala.
 G. hujus nectaris ezé a' halhatatlanságnak italáé.
 D. huic nectari ennek a' halhatatlanságnak italának.
 A. hoc nectar ezt a' halhatatlanságnak italát.
 V. ô nectar óh halhatatlanságnak itala.
 A. ab hoc nectarettől a' halhatatlanságnak italától.

Plurali Numerô caret.

Sic: Jubar jubaris.

At, hic Lar laris, Caesar Caesaris; in Plurali Lares, Caesares.

Et Adjectivum par paris; cum compositis, impar imparis, dispar disparis.

Excipe: hoc hepar heparis.

In er, desinentia, vel assumunt is, ad Nominativum, & Genitivum crescentem formant in eris, penultimâ brevi; vel abjecto insuper e, ultimæ syllabæ assumunt is; formantque Genitivum in tris, (eris vel tris) Nominativo parisyllabum: suntque Generis Masculini, ut: hic Carcer carceris, hic Pater patris.

Hic CARCER.

Singulariter.

N. hic Carcer ez a' Tömlözt.
 G. hujus carceris ezé a' tömlözté.
 D. huic carceri ennek a' tömlöztnek.
 A. hunc carcerem ezt a' tömlöztöt.
 V. ô carcer óh tömlözt.

B 5

Aab

A. ab hoc carcere *ettől a' tömlötztől.*

Pluraliter.

N. hi carceres *ezek a' tömlötzők.*
 G. horum carcerum *ezeké a' tömlötzőké.*
 D. his carceribus *ezeknek a' tömlötzőknek.*
 A. hos carceres *ezeket a' tömlötzőket.*
 V. ô carceres *ôh tömlötzők.*
 A. ab his carceribus, *ezeiktől a' tömlötzőktől.*

Eadem ratione declinantur: *hic Anser, ager, vomer, cucumer, (quæ & vomis & cucumis dicuntur:)* *hic tuber pomi genus, vesper: hic & hæc later.*

Et Fœminina: *hæc Mulier mulieris, hæc tuber tuberis pro arbore.*

Itemque Neutra: *Cadaver cadaveris, papaver papaveris, piper, zingiber, cicer, uber, tuber pro tumore, verbum inusitatum Nominativô Singulari, Hoc iter, quod est ab antiquo itiner, itineris facit.*

Item Adjectiva: *hic hæc hoc uber uberis, hic hæc hoc puber puberis.*

Et Græca: *hic ær æris, æther ætheris; licet Nominativi ultima producat.*

At verò penultimam habent longam: *hoc ver veris, spinter spinteris.*

Sic Græca: *hic character characteris, crater-is.*

Hic PATER.

Singulariter.

N. hic Pater *ez az Atya.*
 G. hujus patris *ezé az atyáé.*
 D. huic patri *ennek az atyának.*
 A. hunc patrem *ezt az atyát.*
 V. ô pater *ôh atya.*
 A. ab hoc patre *ettől az atyától.*

Pluraliter.

N. hi patres *ezek az atyák.*
 G. horum patrum *ezeké az atyáké.*
 D. his patribus *ezeknek az atyáknak.*
 A. hos patres *ezeket az atyákat.*
 V. ô patres *ôh atyák.*
 A. ab his patribus *ezeiktől az atyáktól.*

Sic Composita ejus Latina: *Diespiter, Marspiter, semipater.*

At *Opiter Opiteris & Opitris, Mulciber Mulcibris & Mulciberis, quod posterius tamen usitatus est.*

Jupiter Iovis facit; olim etiam Jupiteris Iupiteri, regularem flexionem sequitur: hic accipiter accipitris: & Fœmininum hæc mater matris.

Eandem flexionem imitantur sequentia; nisi quod Genitivum Pluralem in *ium* faciunt, ut: *hic venter ventris ventrium.*

Sic: *hic Iinter, imber (cum Compositis, September, October, November, December:) uter uteris, utrium.*

Et Adjectiva: *hic & hæc alacer alacris, alacrium: ceber ceberis, celebrium: Insuper, gentile.*

III. In *ir*, peregrina sunt; & adjiciendo *is*, ad Nominativum formant Genitivum in *iris*, ut: *Gadir Gadiris, urbs in Gadibus.*

IV. In *or*, desinentia, adjiciendo *is*, ad Nominativum formant Genitivum per *oris*, penultimâ vel productâ, vel correptâ: suntque Generis Masculini, ut: *hic Amor Amoris, hic Rhetor Rhetoris.*

Hic AMOR.

Singulariter.

N. hic Amor *ez a' Szeretet.*

G. hujus

G. hujus	amoris	eze a' szereteté.
D. huic	amoris	ennek a' szeretetnek.
A. hunc	amore	ezt a' szeretetet.
V. ô	amor	ôh szeretet.
A. ab hoc	amore	ettől a' szeretettől.

Pluraliter.

N. hi	amores	ezek a' szeretetek.
G. horum	amorum	ezeké a' szereteteké.
D. his	amoribus	ezeknek a' szereteteknek.
A. hos	amores	ezeket a' szereteteket.
V. ô	amores	ôh szeretetek.
A. ab his	amoribus	ezeiktől a' szeretetektől.

Sic declinantur: *hic ardor, calor, color, clamor, furor, honor, labor, vapor, præceptor.*

Fœminina sunt: *hæc uxor uxoris, soror sororis:*
ex Regula Generali.

Communis Generis est: *hic vel hæc author.* Item
Comparativi in *or*, ut: *hic & hoc doctior;* &c.

Adjectiva à *color* composita: *bicolor, discolor, versicolor;* Generis Omnis.

Eodem modo declinantur, nisi quòd penultimam
Genitivi corripunt, Græca pleraque tum Propria,
tum Verbalia, ut: *hic Nestor Nestoris, Hector, He-
ctoris, Rhetor Rhetoris.*

Itemque: *hæc Arbor arboris,* Fœmininum.

Itemque Neutra ista: *hoc æquor, marmor.*

Et Adjectivum: *hic hæc hoc memor.*

Itemque Composita à *corpus & decor*, ut: *bicor-
por bicorporis, tricorpor, dedecor dedecoris, & in-
decor indecoris.*

At *ador* Neutrum, apud Latinos posteriores inde-
clina-

clinabile mansit. Vetustissimi dixerunt: *hoc ador
adoris, tam longâ quàm brevi penultimâ.*

Cor Neutrum facit *cordis*, interpositâ literâ *d*.

IV. In *ur*, desinentia adjiciunt *is*, Nominativo;
formantque Genitivum in *uris*, penultimâ brevi:
vel insuper *u* in *o* mutant; formantque Genitivum
in *oris*, penultimâ itidem brevi; suntque Generis
Neutrius, ut: *hoc Fulgur fulguris, hoc Ebur eboris.*

Hoc FULGUR.

Singulariter.

N. hoc	Fulgur	ez a' Villámás.
G. hujus	fulguris	eze a' villámásé.
D. huic	fulguri	ennek a' villámásnak.
A. hoc	fulgur	ezt a' villámást.
V. ô	fulgur	ôh villámás.
A. ab hoc	fulgure	ettől a' villámástól.

Pluraliter.

N. hæc	fulgura	ezek a' villámások.
G. horum	fulgurum	ezeké a' villámásoké.
D. his	fulguribus	ezeknek a' villámásoknak.
A. hæc	fulgura	ezeket a' villámásokat.
V. ô	fulgura	ôh villámások.
A. ab his	fulguribus	ezeiktől a' villámásoktól.

Sic: *hoc Murmur murmuris, Sulphur sulphuris,
Guttur gutturis.*

Item hæc Masculina: *hic Augur auguris, Furfur
furfuris, Turtur turturis, Vultur vulturis, &c.*

Excipe: *hic & hæc Fur furis*, penultimâ longâ.

Hoc EBUR.

Singulariter.

N. hoc	Ebur	ez az Elefánt-tetem.

G. hujus

G. hujus	eboris	ezé az éléfant-tetemé.
D. huic	ebori	ennek az éléfant-tetemnek.
A. hoc	ebur	ezt az éléfant-tetemet.
V. ô	ebur	ôh éléfant-tetem.
A. ab hoc	ebore	ettől az éléfant-tetemtől.
Pluraliter.		
N. hæc	ebora	eze az éléfant-tetemek.
G. horum	eborum	ezeké az éléfant-tetemeké.
D. his	eboribus	ezeknek az éléfant-tetemeknek.
A. hæc	ebora	ezeke az éléfant-tetemeket.
V. ô	ebora	ôh éléfant-tetemek.
A. ab his	eboribus	ezekektől az éléfant-tetemektől.

Sic; hoc *Robur, roboris, Femur femoris.*

¶ In *yr*, desinentia sunt peregrina fere; & ad-
jiciendo *is*, ad Nominativum formant Genitivum
in *yris*, penultimâ brevi, ut: *hic & hæc martyr
martyris.*

§ Quæ in *s*, finiunt, vel habent ante se Voca-
lem, & dicitur *s*, purum, ut: *veritas*. Vel habent
ante se Consonantem, & dicitur *s* impurum, ut: *urbs*.
Desinentia in *s*, purum sextuplicia sunt,

I. In *as*, desinentia mutant *s*, in *tis*; formantque
Genitivum in *atis*, penultimâ longâ: & sunt Fœ-
minini Generis, ut: *hæc Civitas civitatis.*

Hæc CIVITAS.

Singulariter.

N. hæc	Civitas	ez a' Város.
G. hujus	civitatis	ezé a' városé.
D. huic	civitati	ennek a' városnak.
A. hanc	civitatem	ezt a' várost.

V. ô

V. ô	civitas	ôh város.
A. ab hac	civitate	ettől a' várostól.
Pluraliter.		
N. hæc	civitates	eze a' városok.
G. harum	civitatum	ezeké a' városoké.
D. his	civitibus	ezeknek a' városoknak.
A. has	civitates	ezeke a' városokat.
V. ô	civitates	ôh városok.
A. ab his	civitibus	ezekektől a' városoktól.

Sic declinantur; hæc *Ætas ætatis, Bonitas boni-
tatis, Facultas facultatis, Pietas pietatis, Veritas
veritatis*, penultimâ longâ.

At hæc *Anas anatis*, penultimâ brevi.

Excipe. I. Masculina: *hic As assis, Mas maris,
Vas vadis* pro Sponsore.

2. Græca Masculina Genitivum per *antis* faciunt,
ut: *Adamas adamantis, Elephas elephantis, Gigas
gigantis, Pallas* (Evandri filius) *Pallantis.*

3. Græca Fœminina, itemque patronymica, faci-
unt Genitivum in *adis*, penultimâ correptâ, ut: *hæc
Decas Decadis, hæc Ilias* (Homeri opus) *Iliadis,
hæc Lampas Lampadis, hæc Troas Troadis, Pallas*
(id est Minerva, *Palladis.*

Et *Arcas Arcadis*, gentile ab Arcadia.

4. Neutra: *hoc Vas vasis*; at Pluraliter, *Vasa
vasorum*, Secundæ Declinationis.
Fas & nefas indeclinabilia.

II. In *es*, desinentia, quædam mutant *es*, in *is*;
formantq; Genitivum Nominativum parisyllabum:
suntque Generis Fœminini, ut: *hæc Vulpes vulpis.*

Hæc

Hæc VULPES.

Singulariter.

N. hæc	Vulpes	ez a' Róka.
G. hujus	vulpis	ezé a' rókéé.
D. huic	vulpi	ennek a' rókának.
A. hanc	vulpem	ezt a' rókát.
V. ô	vulpes	ôh róka.
A. ab hac	vulpe	ettől a' rókától.

Pluraliter.

N. hæ	vulpes	eze a' rókák.
G. harum	vulpium	eze a' rókáké.
D. his	vulpibus	eze a' rókáknak.
A. has	vulpes	eze a' rókákat.
V. ô	vulpes	ôh rókák.
A. ab his	vulpibus	eze a' rókáktól.

Sic: hæc apes apis, clades, fames, nubes, sedes, præses, pubes, (& Adjectivum hic & hæc impubes,) vehes.

Item: hic acinaces, trudes, verres: hic & hæc vates, hic & hæc palumbes palumbis, hic & hæc torques torquis, vepres vepres: & hoc panaces.

Item: Achilles, Demosthenes, Hercules, Neocles, Ulysses, Euripides, Thucydides.

Ethæc Neutra: Cacoëthes, hippomanes, nepenthes.

In es, desinentia, quædam mutant literam s, in dis vel tis; formantq; Genitivum in edis penultimâ longâ, vel etis penultimâ brevi: suntque Generis Fœminini, ut: hæc Merces mercedis, hæc Abies-tis.

Hæc MERCES.

Singulariter.

N. hæc	Merces	ez a' Jutalom.
G. hujus	mercedis	ezé a' jutalomé.

D. huic

D. huic	mercedi	ennek a' jutalomnak.
A. hanc	mercedem	ezt a' jutalmat.
V. ô	merces	ôh jutalom.
A. ab hac	mercede	ettől a' jutalomtól.

Pluraliter.

N. hæ	mercedes	eze a' jutalmak.
G. harum	mercedum	eze a' jutalmaké.
D. his	mercedibus	eze a' jutalmaknak.
A. hos	mercedes	eze a' jutalmakat.
V. ô	mercedes	ôh jutalmak.
A. ab his	mercedibus	eze a' jutalmaktól.

Sic: hic & hæc hæres hæredis, præses prædis. Excipiet hicpes pedis, unâ cum compositis, penultimâ longâ, ut: hic & hæc alipes alipedis, bibes, tripes, loripes.

At bes Masculinum besis; es Neutrum æris facit.

Hæc ABIES.

Singulariter.

N. hæc	Abies	ez a' Jegenye-fa.
G. hujus	abietis	ezé a' jegenye fáé.
D. huic	abieti	ennek a' jegenye fának.
A. hanc	abietem	ezt a' jegenye-fát.
V. ô	abies	ôh jegenye-fa.
A. ab hac	abiete	ettől a' jegenye-fától.

Pluraliter.

N. hæc	abietes	eze a' jegenye-fák.
G. harum	abietum	eze a' jegenye-fáké.
D. his	abietibus	eze a' jegenye-fáknak.
A. has	abietes	eze a' jegenye-fákat.
V. ô	abietes	ôh jegenye-fák.
A. ab his	abietibus	eze a' jegenye-fáktól.

Sic: hæc Seges segetis, Teges tegetis.

C

Item:

Item: *hic Arius arietis, Paries parietis.*
Hic & hæc Interpres interpretis.
 Et Adjectivailla: *hic hæc hoc Hebes hebetis, Indi-*
ges indigetis, Præpes præpetis, Perpes perpetis, Teres
teretis. At Ceres Cereris facit.

Excipe, quæ penultimam producunt, ut: *hæc*
Quies quietis. Item Adjectiva: hic hæc hoc Locuples
locupletis, Inquies inquietis. Item Græca ista: hic
Lebes lebetis, Magnes magnetis, Tapes capetis.

Et Propria: *Cres Cretis, Chremes Chremetis (vel*
Chremis,) Dares Daretis (vel Daris,) Eutyches
Eutychetis (vel Eutyphis,) &c.

In *es*, desinentia quædam mutant Genitivû *es*,
 in *idis* vel *itis*, penultimâ correptâ: suntque Ge-
 neris Communis, vel Masculini tantum, ut: *hic*
& hæc Obses obsidis, hic Cæpes cæpitis.

Hic & hæc O B S E S.

Singulariter.

N. hic & hæc	Obses	ez a' Kezes.
G. hujus	obsidis	ezé a' kezesé.
D. huic	obsidi	ennek a' kezesnek.
A. hunc & hanc	obsidem	ezt a' kezeset.
V. ô	obses	ôh kezes.
A. ab hoc & ab hac	obside	ettől a' kezesetől.

Pluraliter.

N. hi & hæ	obsides	ezeke a' kezesek.
G. horum & harum	obsidum	ezekeké a' kezesekéké.
D. his	obsidibus	ezekeknek a' kezeseknek.
A. hos & has	obsides	ezekeket a' kezeseket.
V. ô	obsides	ôh kezesek.
A. ab his	obsidibus	ezekektől a' kezeseketől.

Sic:

Sic: *hic & hæc Præses præsidis. Et Adjectiva: hic*
hæc hoc Deses desidis, Reses residis.

Hic C E S P E S.

Singulariter.

N. hic	Cæpes	ez a' Páfit-hant.
G. hujus	cæpitis	ezé a' páfit-hanté.
D. huic	cæpiti	ennek a' páfit-hantnak.
A. hunc	cæpitem	ezt a' páfit-hantot.
V. ô	cæpes	ôh páfit-hant.
A. ab hoc	cæpite	ettől a' páfit-hanttól.

Pluraliter.

N. hi	cæpites	ezeke a' páfit-hantok.
G. horum	cæpitem	ezekeké a' páfit-hantokéké.
D. his	cæpibus	ezekeknek a' páfit-hantoknak.
A. hos	cæpites	ezekeket a' páfit-hantokat.
V. ô	cæpites	ôh páfit-hantok.
A. ab his	cæpibus	ezekektől a' páfit-hantoktól.

Sic: *hic Ames, fomes, gurges, limes, merges, mi-*
les, palmes, poples, satelles, stipes, trames, tenues,
tudes: hic & hæc ales alitis, hic & hæc antistes,
comes, hospes, eques, pedes: hic & hæc & hoc dives.

III. In *is*, desinentia Latina Genitivum habent
 similem Nominativo: & sunt Generis Fœminini,
 ut: *hæc Avis hujus avis.*

Hæc A V I S.

Singulariter.

N. hæc	Avis	ez a' madár.
G. hujus	avis	ezé a' madaré.
D. huic	avi	ennek a' madárnak.
A. hanc	avem	ezt a' madarat.

C 2

V. 8

V. ô	avis	ôh madár.
A. ab hac	ave	ettől a' madártól.
<i>Pluraliter.</i>		
N. hæ	aves	ezek a' madarak.
G. harum	avium	ezeké a' madaraké.
D. his	avibus	ezeknek a' madaraknak.
A. has	aves	ezeket a' madarakat.
V. ô	aves	ôh madarak.
A. ab his	avibus	ezeiktől a' madaraktól.

Sic declinantur: *hæc navis, rudis pro virga, ratis* (aliàs *rates*), *stipis* (aliàs *stips*), *strigilis, febris, vis* hujus *vis* penultimâ productâ, quod in Plurali facit *vires virium*.

Item, Masculina ista: *hic Annis, orbis, follis, ensis, aqualis, axis, callis, cassis* pro *reti, caulis, collis, crinis, ensis, panis, piscis, postis, torris, unguis, vectis, vermis*.

Communis Generis sunt: *hic & hæc anguis, clunis, torquis, finis, scrobis, corbis*. Item Adjectiva, ut: *hic & hæc celebris, hic & hæc impubis*.

Græca Item in *is*, quæ Græca per *os*, purum declinantur, ut: *hæc Dioecesis*.

Hæc DIOECESIS.

Singulariter.

N. hæc	Dioecesis	ez a' Tartomány.
G. hujus	dioecesis	ezé a' tartományé.
D. huic	dioecesi	ennek a' tartományának.
A. hanc	dioecesin	ezt a' tartományt.
V. ô	dioecesis	ôh tartomány.
A. ab hac	dioecesi	ettől a' tartománytól.

Pluraliter.

N. hæ	dioeceses	ezek a' tartományok.
G. harum		

G. harum	dioecesium	ezeké a' tartományoké.
D. his	dioecesibus	ezeknek a' tartományoknak.
A. has	dioeceses	ezeket a' tartományokat.
V. ô	dioeceses	ôh tartományok.
A. ab his	dioecesibus	ezeiktől a' tartományoktól.

Sic Verbalia omnia in *is*, ut: *hæc Genesis hujus Genesis*. Et Propria illa: *hæc Constantinopolis hujus Constantinopolis, hæc Neapolis hujus Neapolis*.

In *is*, desinentia quædam mutant *s* in *dis*, vel *tis*; formantque Genitivum in *idis* penultimâ brevi, vel *itis* penultimâ longâ: suntque Generis Fœminini, ut: *hæc Cassis cassidis, hæc Lis litis*.

Hæc CASSIS.

Singulariter.

N. hæc	Cassis	ez a' Sifak.
G. hujus	cassidis	ezé a' sifaké.
D. huic	cassidi	ennek a' sifakának.
A. hanc	cassidem	ezt a' sifakot.
V. ô	cassis	ôh sifak.
A. ab hac	casside	ettől a' sifaktól.

Pluraliter.

N. hæ	cassides	ezek a' sifakok.
G. harum	cassidum	ezeké a' sifakoké.
D. his	cassidibus	ezeknek a' sifakoknak.
A. has	cassides	ezeket a' sifakokat.
V. ô	cassides	ôh sifakok.
A. ab his	cassidibus	ezeiktől a' sifakoktól.

Sic: *hæc Cuspis cuspidis, Capis capidis*.

Item Græca: 1. Propria, tum Masculina, ut: *hic Paris Paridis, Alexis Alexidis, Thespis Thespidis*: Tum Fœminina ut: *Tethis Tethidis, Isis Isidis*.

2. Patronymica, ut: *hæc Nereis Nereidis* vel *Nereidos*, *Briseis Briseidos*: sic *Æneis Æneidos*, Liber de rebus gestis Æneæ.

3. Gentilia, ut: *hæc Sybaris Sybaridis*, *Memphitis Memphitidis*, *Ægis Ægidis*.

4. Et quæ Græcorum formam imitantur, ut: *hæc Aspis aspidis*, *pyxis*, *promuscis proboscis*, *promulsis*: *hic & hæc jaspis*.

Hæc L I S.

Singulariter.

N. hæc	Lis	ez a' Per.
G. hujus	litis	ezé a' peré.
D. huic	liti	ennek a' pernek.
A. hanc	litem	ezt a' pert.
V. ô	lis	ôh per.
A. ab hac	lite	ettől a' pertől.

Pluraliter.

N. hæ	lites	eze a' perek.
G. harum	litium	ezeké a' pereké.
D. his	litibus	ezeknek a' pereknek.
A. has	lites	ezeke a' pereket.
V. ô	lites	ôh perek.
A. ab his	litibus	ezektől a' perektől.

Sic: *Dis Disis*, Substantivum. Item: *hic & hæc dis & hoc dite*, Adjectivum.

Sic Gentilia hæc: *Quiris Quiritis*, *Samnis Samnitis*, *Charis* quoque *Charitis*, indè *Charites*.

Excipe: *Glis gliris*: & Plurale *vires*.

Quæ verò in *is* purum (hoc est, *is* præcedente Vocali) desinunt, Genitivum per *entis* faciunt, ut: *hic Simois hujus Simoentis*: *hæc Opus hujus Opuntis*.

In *is*

In *is*, desinentia quædam *is* mutant in *inis*, penultimâ correptâ: & sunt Generis Masculini, ut: *hic Sanguis sanguinis*.

Hic SANGVIS.

Singulariter.

N. hic	Sanguis	ez a' Vér.
G. hujus	sanguinis	ezé a' véré.
D. huic	sanguini	ennek a' vérnek.
A. hunc	sanguinem	ezt a' vért.
V. ô	sanguis	ôh vér.
A. ab hoc	sanguine	ettől a' vértől.

Pluraliter.

N. hi	sanguines	eze a' vérek.
G. horum	sanguinum	ezeké a' véreké.
D. his	sanguinibus	ezeknek a' véreknek.
A. hos	sanguines	ezeke a' véreket.
V. ô	sanguines	ôh vérek.
A. ab his	sanguinibus	ezektől a' vérektől.

Juxta alios Authores caret Plurali Numerò.

Sic: *hic Pollis hujus pollinis*. At *Salamis Salaminis*, *delphis delphinis*, penultimâ productâ.

Semis (ponderis nomen) *hujus semissis* facit.

At *Semis semi*, indeclinabile.

In *is* desinentia, quæ ab antiquis Nominativis in *er* veniunt, mutant Genitivò *is* in *eris*, penultimâ brevi: suntque Generis Masculini, ut: *hic Pulvis pulveris*.

Hic PULVIS.

Singulariter.

N. hic	Pulvis	ez a' Por.

C 4

G. hujus

G. hujus	pulveris	eze a' poré.
D. huic	pulveri	ennek a' pornak.
A. hunc	pulverem	ezt a' port.
V. ô	pulvis	ôh por.
A. ab hoc	pulvere	ettől a' portól.

Pluraliter.

N. hi	pulveres	ezek a' porok.
G. horum	pulverum	ezeké a' poroké.
D. his	pulveribus	ezeknek a' poroknak.
A. hos	pulveres	ezeket a' porokat.
V. ô	pulveres	ôh porok.
A. ab his	pulveribus	ezeiktől a' poroktól.

Et hoc caret in Plurali apud Grammaticos.

Sic: *Cinis cineris, cucumis cucumeris, vomis vomeris.*

In *is* desinentia quædam, tum Genitivum habent similem Nominativo, tum etiam crescunt per *idis*, ut: *hæc Tigris* (tam pro fluvio, quàm pro animali) *hujus Tigris & tigridis: Tiberis hujus Tiberis, & olim etiam Tiberidis: unde per syncopen, Tribris hujus Tibridis, Isis hujus Isis & Isidis, Serapis hujus Serapis & Serapidis.*

IV. In *os*, desinentia, pleraque *s* mutant in *ris*, vel *tis*; formantque Genitivum in *oris* vel *otis*, penultimâ longâ: & sunt Generis Masculini, ut: *hic Flos floris, hic Nepos nepotis.*

Hic F L O S.

Singulariter.

N. hic	Flos	ez a' Virág.
G. hujus	floris	eze a' virágé.
D. huic	flori	ennek a' virágnak.

A. hunc

A. hunc	florem	ezt a' virágot.
V. ô	flos	ôh virág.
A. ab hoc	flore	ettől a' virágtól.

Pluraliter.

N. hi	flores	ezek a' virágok.
G. horum	florum	ezeké a' virágoké.
D. his	floribus	ezeknek a' virágoknak.
A. hos	flores	ezeket a' virágokat.
V. ô	flores	ôh virágok.
A. ab his	floribus	ezeiktől a' virágoktól.

Sic declinantur: *hic Mos moris, ros roris, lepos. ris.*

Et Neutrum, *os oris*, (száj.)

At hoc *os* (tsont) *offis* facit. *Hic & hæc bos bovis,*

	N.	G.	D.	A.	V.	A.
S.	Os	oris	ori	os	os	ore.
P.	ora	caret,	oribus	ora	ora	oribus.
S.	Os	offis	offi	os	os	offe.
P.	ossa	ossium	ossibus	ossa	ossa	ossibus.
S.	Bos	bovis	bovi	bovem	bos	bove.
P.	boves	bovum	bobus &	bubus	boves	boves bobus & bubus.

Hic NEPOS.

Singulariter.

N. hic	Nepos	ez az Unoka.
G. hujus	nepotis	eze az unokát.
D. huic	nepoti	ennek az unokának.
A. hunc	nepotem	ezt az unokát.
V. ô	nepos	ôh unoka.
A. ab hoc	nepote	ettől az unokától.

Pluraliter.

N. hi	nepotes	ezek az unokák.
G. horum	nepotum	ezeké az unokáké.

C 5

D. his

D. his	nepotibus	ezeknek az unokáknak.
A. hos	nepotis	ezekeket az unokáknak.
V. ô	nepotes	ôh unokák.
A. ab his	nepotibus	ezekektől az unokáktól.

Sic declinantur: *hæc Cos cotis, dos dotis, Glos glo-
sis: hic & hæc Sacerdos sacerdotis.*

At *hic & hæc Compos compotis, Impos impotis,*
penultimâ correpta.

Excipe: *hic & hæc Custos custodis.*

Græca etiam vel hanc declinandi formam imitan-
tur, ut: *hic Monoceros monocerotis.* Vel per *is pu-
rum* declinantur, ut: *hic Heros Herois; & hæc Ac-
cusativum Græcum etiam retinent.*

Nom.	Gen.	Accus.
S. <i>Monoceros,</i>	<i>monocerotis,</i>	<i>monocerotem & rota.</i>
P. <i>monocerotes,</i>	<i>monocerotum,</i>	<i>monocerotes & rotas.</i>
Sic: <i>Agoceros agocerotis, rhinoceros rhinocerotis.</i>		
Singulari Numerô tantum.		

Nom.	Gen.	Accus.
S. <i>Heros,</i>	<i>herois,</i>	<i>heroem, & heroa.</i>
P. <i>heroës,</i>	<i>heroum,</i>	<i>heroes & heroas.</i>

Sic: *hic Minos Minois, Tros Trois*

Quædam Græcam Declinationem profus retinent,
ut: *hoc Melos, meleos & melûs.*

Nom.	Gen.	Dat.	Accus.	Vo.
S. <i>Melos,</i>	<i>meleos & melûs,</i>	<i>melei & meli,</i>	<i>melos, melo.</i>	
P. <i>mela & mele,</i>			<i>mela & mele.</i>	

Sic declinantur: *hoc chaos chaûs, telos telûs.* Item:
hoc Argos Argeos. At in Plurali: *hi Argi Argorum.*
In *us* Tertiæ Declinationis, in Genitivo vel
retinent *u,* vel mutant illud.

Definen-

Definentia in *us,* quæ in Genitivo *u* retinent, mu-
tant literam *s* in *dis, tis, vel ris;* adeòque formant
Genitivum per *adis, utis & uris,* penultimâ longâ:
suntque Generis Fœminini, ut: *hæc Palus paludis,*
Virtus virtutis, Tellus, telluris.

Hæc PALUS.

Singulariter.

N. hæc	Palus	ez a' Tó.
G. hujus	paludis	ezé a' tóé.
D. huic	paludi	ennek a' tónak.
A. hanc	paludem	ezt a' tót.
V. ô	palus	ôh tó.
A. ab hac	palude.	ettől a' tóttól.

Pluralé etiam Numerû habet ferè ad normâ *Virtus.*

Sic declinantur: *hæc Incus incudis, subscus subscudis*

At *Pecus pecudis,* penultimâ brevi.

Hæc VIRTUS.

Singulariter.

N. hæc	Virtus	ez a' jóságos tselekedet.
G. hujus	virtutis	ezé a' jóságos tselekedeté.
D. huic	virtuti	ennek a' jóságos tselekedetnek.
A. hanc	virtutem	ezt a' jóságos tselekedetet.
V. ô	virtus	ôh jóságos tselekedet.
A. ab hac	virtute	ettől a' jóságos tselekedettől.

Pluraliter.

N. hæc	virtutes	ezek a' jóságos tselekedetek.
G. harum	virtutum	ezeké a' jóságos tselekedeteké.
D. his	virtutibus	ezeknek a' jóságos tselekedeteknek.
A. has	virtutes	ezekeket a' jóságos tselckedeteket.
V. ô	virtutes	ôh jóságos tselekedetek.
A. ab his	virtutibus	ezekektől a' jóságos tselekedetekektől.

Sic:

Sic: *Juventus juventutis, salus salutis, servitus servitutis, senectus senectutis*; caret tamen Pluraliter.

Excipe: *Intercus intercutis*, penultimâ brevi.

Hæc TELLUS.

Singulariter.

N. hæc	Tellus	ez a' Föld.
G. hujus	telluris	ezé a' földé.
D. huic	telluri	ennek a' földnek.
A. hanc	tellurem	ezt a' földet.
V. ô	tellus	ôh föld.
A. ab hac	tellure	ettől a' földtől.

Plurali Numerô caret.

Sic omnia monosyllaba in *us* ut: *hic Mus muris*; *hoc Crus cruris, jus juris, thus thuris*.

Excipe: *hic & hæc Sus suis, grus gruis*.

Sic Comparativus Neutrius Generis, *plus pluris*.

At *hic & hæc Ligus Liguris*, Gentile penult: brevi.

A *pus* Composita, in hac Declinatione mutant *us* in *odis*, penultimâ correptâ, ut: *hic Tripus Tripodis, Oedipus Oedipodis, Polypus Polypodis*; *hic & hæc Antipus antipodis*.

IV. Græca desinentia in *ûs*, circumflexum five contractum, retentô *u* formant Genitivum per *untis*, ut: *hic Hierichûs Hierichuntis*.

Hæc HIERICHUS.

Singulariter.

N. hæc	Hierichûs	ez a' Jéricho városa.
G. hujus	Hierichuntis,	
D. huic	Hierichunti,	
A. hanc	Hierichuntem & -ta,	
V. ô	Hierichûs,	
A. ab hoc	Hierichunte.	Plurali Numerô caret.

Sic: *Amethûs Amethuntis, Opûs Opuntis, Trapezûs Trapezuntis*; oppidorum nomina.

Desinentia in *us*, quæ *u*, in Genitivo mutant, formant Genitivum mutando *us* in *oris* vel *eris*, penultimâ brevi: suntque Generis Neutrius, ut: *hoc Tempus temporis, hoc Vulnus vulneris*.

Hoc TEMPUS.

Singulariter.

N. hoc	Tempus	ez az idő.
G. hujus	temporis	ezé az időé.
D. huic	tempori	ennek az időnek.
A. hoc	tempus	ezt az időt.
V. ô	tempus	ôh idő.
A. ab hoc	tempore	ettől az időtől.

Pluraliter.

N. hæc	tempora	eze az idők.
G. horum	temporum	ezeké az időké.
D. his	temporibus	ezeknek az időnek.
A. hæc	tempora	ezeket az időket.
V. ô	tempora	ôh idők.
A. ab his	temporibus	ezeiktől az időktől.

Sic: declinantur & ista: *hoc Corpus corporis, Decus decoris, Pecus pecoris, Fœnus fœnoris, Penus penoris, Pignus pignoris, Facinus facinoris*.

Et Masculinum: *hic Lepus leporis*.

At Comparativi in *us*, Neutrius Generis penultimam producunt, ut: *Candidus candidoris, Majus majoris, melior melioris*. Excipe, *Plus pluris*.

Hoc VULNUS.

Singulariter.

N. hoc	Vulnus	ez a' Seb.

G. hujus

G. hujus	vulneris	eze a' sebt.
D. huic	vulneri	ennek a' sebtnek.
A. hoc	vulnus	ezt a' sebet.
V. $\hat{o}$	vulnus	oh seb.
A. ab hoc	vulnere	ettől a' sebtől.
<i>Pluraliter.</i>		
N. hæc	vulnera	ezek a' sebek.
G. horum	vulnerum	ezeké a' sebeké.
D. his	vulneribus	ezeknek a' sebeknek.
A. hæc	vulnera	ezeket a' sebeket.
V. $\hat{o}$	vulnera	oh sebek.
A. ab his	vulneribus	ezektől a' sebeketől.

Sic declinantur: *hoc Acus aceris pro palea, fædus fæderis, funus funeris, genus generis, glomus glomeris, latus lateris, munus muneris, olus oleris, onus oneris, opus operis, pondus ponderis, rudus ruderis, scelus sceleris, sidus sideris, vellus velleris, viscus visceris, ulcus ulceris.*

Et Adjectivum: *hic hæc hoc Vetus veteris.*

Et hæc *Venus Veneris.*

In *ys*, desinentia Græca sunt; & mutant literam *s* in *os*, vel in *dis*, vel in *nis*, ut:

Nom.	Gen.	Dat.
S. hæc <i>Erynnys</i> , <i>Erynnys</i> & <i>Erynnys</i> , <i>Erynnys</i> , Ac. <i>Erynnyn</i> .	<i>Erynnys</i>	<i>Erynnys</i>

P. *Erynnys*, *Erynnys* & *Erynnys*, contractè.
Sic: *Chelys chelyos*.

Thetis, *Thetyos*, *Thety*, *Thetyn*.

S. *Chlamys*, *chlamydis*, *chlamydi*, *chlamydem*, &
chlamyda, *chlamys*, *chlamyde*.

P. *Chlamydes*, *chlamydum*, *chlamydibus*, *chlamydes*.
Hic *Phorcys*, *Phorcynis* & *Phorcynos*. In

In *s*, impurum desinunt, quæ habent ante literam *s*, Consonantem; ut: quæ desinunt in *bs*, *ps*, *ms*, *ls*, *rs*, *ns*: & sunt pleraque Generis Fœminini. Desinentia in *bs*, *ps*, *ms*, assumunt *i* ante *s* in Genitivo, penultimâ Genitivi in polysyllabis correptâ: suntque Fœminina, ut: *hæc Urbs urbis*, *hæc Stips stipis*, *hæc Hyems hyemis*.

Hæc U R B S.

Singulariter.

N. hæc	Urbs	eze a' Keritett-város.
G. hujus	urbis	eze a' keritett-városé.
D. huic	urbi	ennek a' keritett-városnak.
A. hanc	urbem	ezt a' keritett-vároft.
V. $\hat{o}$	urbs	oh keritett-város.
A. ab hac	urbe	ettől a' keritett-vároftól.

Pluraliter.

N. hæc	urbes	ezek a' keritett-városok.
G. harum	urbium	ezeké a' keritett-városoké.
D. his	urbibus	ezeknek a' keritett-városoknak.
A. has	urbes	ezeket a' keritett-városokat.
V. $\hat{o}$	urbes	oh keritett-városok.
A. ab his	urbibus	ezektől a' keritett-városoktól.

Sic declinantur: *hæc Plebs plebis*, *Scobs scobis*, *Scrobs scrobis*, *Trabs trabis*.

Et Masculina: *hic Arabs arabis*, *Calybs calybis*.

At *hic* & *hæc Calebs calibis*, insuper *e* in *i* vertit.

PS. *Daps dapis*, *stips stipis*, *stirps stirpis* pro prole, *seps sepis* pro munimento horti; at *hic stirps stirpis* pro trunco arboris: *hic seps sepis* pro serpente.

Item: *hæc Ops Opis*; cuius Compositum *Inops in-*
opis,

pis, penultimâ brevi. Item, per omega finiunt, in quibus penultimâ longâ est, ut: *Cyclops Cyclopis, Cercops cercopis, Hydrops hydropis, Conops conopis.*

Græca hæc aspirationem assumunt, ut: *hic Gryps gryphis, Cynips ciniphis*, penultimâ brevi.

Quæ *e* ante *p* habent, mutant illud *e* in *i*, habentque penulti: brevem, ut: *hæc Forceps forcipis.*

Hæc FORCEPS.

Singulariter.

N. hæc	Forceps	ez a' Fogó.
G. hujus	forcipis	ezé a' fogóé.
D. huic	forcipi	ennek a' fogónak.
A. hanc	forcipem	ezt a' fogót.
V. ó	forceps	óh fogó.
A. ab hac	forcipe	ettől a' fogótól.

Pluraliter.

N. hæ	forcipes	ezeke a' fogók.
G. harum	forcipum	ezeke a' fogóké.
D. his	forcipibus	ezekek a' fogóknak.
A. has	forcipes	ezekeket a' fogókat.
V. ó	forcipes	óh fogók.
A. ab his	forcipibus	ezekektől a' fogóktól.

Sic: *hic Manceps mancipis: hic & hæc & hoc Princeps principis, Adeps adipis: hic & hæc & hoc Particeps participis.*

Excipe: 1. *hic* vel *hæc Auceps*, quod *e* in *u* mutat, facitque Genitivô *aucupis*, penultimâ brevi.

2. *Seps seps* supra dictum *e* retinet.

3. *Acaput* composita, syllabâ unâ, supra reliquorum formam crescunt, ut: *hic hæc hoc Præceps præcipitis, Anceps ancipitis, Biceps bicipitis, Triceps tricipitis.*

MS.

MS, unicum est, ut: *hæc Hyems hyemis.*

Hæc HYEMS.

Singulariter.

N. hæc	Hyems	ez a' Tél.
G. hujus	hyemis	ezé a' télé.
D. huic	hyemi	ennek a' télnek.
A. hanc	hyemem	ezt a' telet.
V. ó	hyems	óh tél.
A. ab hac	hyeme	ettől a' téltől.

Pluraliter.

N. hoc	hyemes	ezeke a' telek.
A. has	hyemes	ezekeket a' teleket.
V. ó	hyemes	óh telek. (Cæteris caret.)

Desinentia in *ls, ns, rs*, formant Genitivum mutando literam *s* in *tis*: & sunt pleraque Fœminini Generis, ut: *hæc Puls pultis, hæc Lens lentis, hæc Ars artis.*

LS.

Hæc PULS.

Singulariter.

N. hæ	Puls	ez a' Pép.
G. hujus	pultis	ezé a' pépé.
D. huic	pulti	ennek a' pépnek.
A. hanc	pultem	ezt a' pépet.
V. ó	puls	óh pép.
A. ab hac	pulte	ettől a' péptől.

Pluraliter.

N. hæ	pultes	ezeke a' pépek.
G. harum	pultium	ezeke a' pépeké.
D. his	pultibus	ezekek a' pépeknak.
A. has	pultes	ezekeket a' pépeket.
V. ó	pultes	óh pépek.

D

A. ab his

A. ab his pultibus *ezekeöl a' pépekteöl-*
NS. Hæc LENS.

Singulariter.

N. hæc Lens *ez a' Lentse.*
G. hujus lentis *ezé a' lentséjé.*
D. huic lenti *ennek a' lentsének.*
A. hanc lentem *ezt a' lentsét.*
V. ô lens *ôh lentse.*
A. ab hoc lente *ettöl a' lentsétöl.*

Pluraliter.

N. hæc lentes *ezeke a' lentsék.*
G. harum lentium *ezeke a' lentséké.*
D. his lentibus *ezekek a' lentséknek.*
A. has lentes *ezeke a' lentséket.*
V. ô lentes *ôh lentsék.*
A. ab his lentibus *ezekeöl a' lentsékeöl.*

Sic: hæc *Frons frontis* capitis pars, *Gens gentis*,
Mens mentis.

Item Masculina ista: *hic Fons fontis*, *Mons mon-*
tis, *Pons pontis*, *Dens dentis*, *Bidens*, *tridens*, *oriens*,
occidens, *quadrans* (id. est, quarta pars assis) *torrens*,
Substantiva. *Aruns Aruntis*, vates *Thuscus*.

Græcum *Tiryns* assumit aspirationem, ut: *Tiryns*
Tirynthis.

Item Participia in *ns*, ut: *hic hæc hoc Amans*
amantis, *Scribens scribentis*.

Excipe: 1. *iens* Participium; ab eo composita
mutant præterea *i* in *e*, & *e*, quod est in penultima Ge-
nitivi, mutant in *u*, ut: *lens euntis*, *Rediens redeun-*
tis, *Præiens præeuntis*.

At *Ambiens ambientis*, secundum Regulam.

2. Geni-

2. Genitivò in *dis* formant: hæc *Glans glandis*,
juglans (quasi *Jovis glans*), hæc *lens lendis* (vermis
capillo adhærescens), *frons frondis* (pro ramo viridi):
item, *hic libripens libripendis*: *hic & hæc nefrens-dis*.

RS.

Hæc ARS.

Singulariter.

N. hæc Ars *ez a' Mesterfég.*
G. hujus artis *ezé a' mesterfégé.*
D. huic arti *ennek a' mesterfégnek.*
A. hanc artem *ezt a' mesterfégét.*
V. ô ars *ôh mesterfég.*
A. ab hac arte *ettöl a' mesterfégétöl.*

Pluraliter.

N. hæc artes *ezeke a' mesterfégek.*
G. harum artium *ezeke a' mesterfégekeké.*
D. his artibus *ezekek a' mesterfégekeknek.*
A. has artes *ezeke a' mesterfégeket.*
V. ô artes *ôh mesterfégek.*
A. ab his artibus *ezekeöl a' mesterfégekeöl.*

Sic: hæc *Pars partis*, *cohors cohortis*, *sors sortis*.

Et *hic Tyburs Tyburtis*, Gentile.

Excipe Composita à *cor*, quæ Simplicis Conso-
nantem servant, ut: *Vecors vecordis*, *concors con-*
cordis, *discors discordis*.

T. In *i* desinit *Caput* cum suis Compositis,
quæ mutató *u* in *i*, & Adjectó *is* ad Nominativum
formant Genitivum in *itis* penultimâ brevi: sunt
que Generis Neutrius, ut: *hoc Caput capitis*.
Composita verò insuper *a* in *i* mutant, ut: *Occi-*
put occipitis, *sinciput sincipitis*.

D 2

Hoc

Hoc CAPUT.

Singulariter.

N. hoc	Caput	ez a' Fő.
G. hujus	capitis	ezé a' főé.
D. huic	capiti	ennek a' főnek.
A. hoc	caput	ezt a' fejet.
V. ó	caput	óh fő-
A. ab hoc	capite	ettől a' főtől.

Pluraliter.

N. hæc	capita	eze a' fejek.
G. horum	capitum	eze a' fejeké.
D. his	capitibus	eze nek a' fejeknek.
A. hæc	capita	eze ket a' fejeket.
V. ó	capita.	óh fejek.
A. ab his	capitibus	eze től a' fejektől.

Sic Compositi: *hoc occiput occipitis sinciput sincipitis*

X. In x literam desinentia, pro ratione præcedentis Vocalis aut Consonæ, variant in Genitivo: pleraque sunt Generis Fœminini.

Quæ habent x purum, eorum Nominativus desinit in ax, ex, ix, ox, ux, yx.

Desinentia in ax, Genitivò mutant x in cis: & sunt Generis Fœminini, ut: *hæc Fornax fornacis*, penultimâ longâ.

Hæc FORNAX.

Singulariter.

N. hæc	Fornax	ez a' Kementze.
G. hujus	fornacis	ezé a' kementzéjé.
D. huic	fornaci	ennek a' kementzének.
A. hæc	fornacem	ezt a' kementzét.
V. ó	fornax	óh kementze.
A. hæc	fornace	ettől a' kementzétől.

Pluraliter

Pluraliter.

N. hæ	fornaces	eze a' kementzék.
G. harum	fornacum	eze ké a' kementzéké.
D. his	fornacibus	eze nek a' kementzéknek.
A. has	fornaces	eze ket a' kementzékét.
V. ó	fornaces	óh kementzék.
A. ab his	fornacibus	eze től a' kementzékétől.

Sic declinantur: *hæc Pax pacis*, penultimâ longâ.

Masculina Græca: *Thorax thoracis*. Et Propria: *hic Thrax thracis*. *Syphax Syphacis*.

Et Adjectiva in ax, quæ Ablativum Singularem per evel i faciunt; Neutra verò Pluralia in ia, ut: *hic hæc hoc Audax audacis*; Abl. *ab hoc audace vel audaci*: Pluraliter, *hi & hæ audaces & hæc audacia*.

Græca aliàs penultimam Genitivi corripunt, ut: *hic Abax abacis*, *Arctophylax arctophylacis*, *Corax coracis*, *Colax colacis*, *Dropax dropacis*, *Mytilax mytilacis*, *Nycticorax nycticoracis*.

Item: *hæc Smilax smilacis*, *Stirax stiracis*.

Sic Latinum: *hæc Fax facis*, penultimâ brevi: *hic Harpax harpagis*.

In ex monosyllaba x in cis, mutant, ut: *hæc Fex fecis*, *Nex necis*: quod imitantur quædam polysyllaba, ut: *Vervex vervecis*.

Excipe: *hæc lex legis*, & Adjectivum *exlex exlegis*.

Item: *hic Rex regis*, *hic Aquilex aquilegis*, penultimâ longâ: & *Grex gregis*, penultimâ brevi.

In ex polysyllaba Genitivum per icis faciunt, penultimâ brevi: & sunt Generis Masculini, ut: *hic Codex codicis*.

D 3

Hic

Hic CODEX.

Singulariter.

N. hic	Codex	ez a' Könyv.
G. hujus	codicis	ezé a' könyvé.
D. huic	codici	ennek a' könyvnek.
A. hunc	codicem	ezt a' könyvet.
V. ó	codex	óh könyv.
A. ab hoc	codice	ettől a' könyvtől.

Pluraliter.

N. hi	codices	ezek a' könyvek.
G. horum	codicum	ezeke a' könyveké.
D. his	codicibus	ezeknek a' könyveknek.
A. hos	codices	ezeket a' könyveket.
V. ó	codices	óh könyvek.
A. ab his	codicibus	ezeiktől a' könyvektől.

Sic declinantur: *hic Apex apicis, Caudex caudicis, Culex culicis, Cimex cimicis, Frutex, Index, Judex, Latex, Murex, Podex, Pollex, Pulex, Pumex, Ramex, Sorex, Vertex, Vortex: hæc Carex caricis, Forpex, Forex, Pollex, & Ilex.*

Item: *hic & hæc Silex filicis.*

Sic & Adjectiva: *hic hæc hoc Duplex duplicis, Supplex supplicis.*

Et quæ a *facio* derivantur ut: *hic Aurifex aurificis, Carnifex carnificis, Opifex, Pontifex.*

Excipe: *hæc Vibex vibicis*, penultimâ productâ.

Peculiariter formant Genitivum: *hic Remex remigis, & hic Senex senis: hæc Supellex supellectilis*, penultimâ brevi.

Desinentia in *ix*, formant Genitivos mutando *x* in *cis*, penultimâ longâ: & sunt Fœminina, ut: *hæc Cornix cornicis.*

Hæc

Hæc CORNIX.

Singulariter.

N. hæc	Cornix	ez a' Varjú.
G. hujus	cornicis	ezé a' varjút.
D. huic	cornici	ennek a' varjúnak.
A. hanc	cornicem	ezt a' varjút.
V. ó	cornix	óh varjú.
A. ab hac	cornice	ettől a' varjutól.

Pluraliter.

N. hæc	cornices	ezek a' varjak.
G. harum	cornicum	ezeke a' varjaké.
D. his	cornicibus	ezeknek a' varjaknak.
A. has	cornices	ezeket a' varjakat.
V. ó	cornices	óh varjak.
A. ab his	cornicibus	ezeiktől a' varjaktól.

Sic: *hæc Lodix lodicis, Perdix perdicis, Pistrix, Coturnix, Radix, struix* pro extractione.

Item Masculina Græca, ut: *Phœnix phœnicis, Spadix spadicis.* Item Adjectiva, quæ Ablativum Singularem *per e & i* faciunt; Plurali verò Neutro Genere *icia*, ut: *hic hæc hoc Fœlix fœlicis, hæc fœlicia.*

Sic: *Pernix pernecis*, verbale, à *pernitor*: *hæc Vitrix vitricis*, in Singulâri Fœminino tantum; in Plurali etiam Genere Neutro, *hæc vitricia.*

Excipiuntur ea, quæ penultimam Genitivi corripunt, ut: *hæc Filix filicis, larix cis, pix cis, salix cis.*

Et Masculina ista: *hic Calix calicis, fornix fornicis, histrix histricis, sandix sandicis, varix varicis.*

Et hyperdissyllaba pleraque: *hæc Appendix appendicis, Coxendix coxendicis.*

Item Græcum: *hic Cilix cilicis*, Gentile.

D 4

Hæc

Hæc Nix nivis facit, penultimâ brevi.

Definentia in *ox* faciunt Genitivos per *ocis*, penultimâ longâ: & sunt Fœminina, sicut: *hæc Vox vocis.*

Hæc V O X.

Singulariter.

N. hæc	Vox	ez a' Szó.
G. hujus	vocis	ezé a' szóbé.
D. huic	voci	ennek a' szónak.
A. hanc	vocem	ezt a' szót.
V. ô	vox	óh szó.
A. ab hac	voce	ettől a' szótól.

Pluraliter.

N. hæ	voces	eze a' szóké.
G. harum	vocum	ezeke a' szóké.
D. his	vocibus	ezekek a' szóknak.
A. has	voces	ezeke a' szókat.
V. ô	voces	óh szóké.
A. ab his	vocibus	ezekektől a' szóktól.

Sic: *hæc Celox celocis.* Et Adjectiva: *hic hæc hoc Atrox atrocis, Ferox ferocis, Velox velocis.*

Excipe, quæ penultimam corripunt, sicut: *hic Cappadox cappadocis, Gentile Adjectivum; hic hæc hoc Pracox precocis, idque Compositum.*

Hæc Nox noctis facit: hic hæc hoc Pernox pernoctis
Definentia in *ux, x* in *cis*, mutant Genitivô, penultimâ brevi; suntque Fœminini Generis, sicut: *hæc Nux nucis.*

Hæc N U X.

Singulariter.

N. hæc	Nux	ez a' Dió.
G. hujus	nucis	ezé a' dióbé.

D. huic

D. huic	nuci	ennek a' diónak.
A. hanc	nucem	ezt a' dióbé.
V. ô	nux	óh dió.
A. ab hac	nuce	ettől a' diótól.

Pluraliter.

N. hæ	nuces	eze a' dióké.
G. harum	nucum	ezeke a' dióké.
D. his	nucibus	ezekek a' dióknak.
A. has	nuces	ezeke a' diókat.
V. ô	nuces	óh dióké.
A. ab his	nucibus	ezekektől a' dióktól.

Sic: *hæc Crux crucis.* Item: *hic vel hæc dux ducis: cum Compositis, redux reducis, tradux traducis.*

Excipe: 1. *hæc Lux lucis, Pollux pollucis,* penultimâ longâ. 2. *FruX* (Nominativus absolutus) *frugis,* penultimâ longâ.

At *hic & hæc Conjux conjugis,* penultimâ brevi.

In *aux* unicum est: *hæc Faux faucis.*

Definentia in *yx,* mutant Genitivô literam *x* vel in *cis,* penultimâ longâ, vel in *gis & chis* penultimâ brevi: suntque Masculina pleraque, vel Fœminina, sicut: *hic Bombyx bombycis: hæc Styx stygis: hic onyx onychis, & Sardonyx sardonichis.*

Hic B O M B Y X.

Singulariter.

N. hic	Bombyx	ez a' selyem eresztő Bogár.
G. hujus	bombycis	ezé a' selyem eresztő bogaré.
D. huic	bombyci	ennek a' selyem eresztő bogárnak.
A. hunc	bombycem	ezt a' selyem eresztő bogarat.
V. ô	bombyx	óh selyem eresztő bogár.
A. ab hoc	bombyce	ettől a' selyem eresztő bogártól.

D 5

Plura-

Pluraliter.

N. hi bombyces *ezek a' selyem eresztő bogarak.*
 G. horum bombycū *ezeké a' selyem eresztő bogaraké*
 D. his bombycib' *ezeknek a' selyem eresztő bogaraknak*
 A. hos bombyces *ezeket a' selyem eresztő bogarakat.*
 V. ō bombyces *őh selyem eresztő bogarak.*
 A. ab his bombycib' *ezeztől a' selyem eresztő bogaraktól*
 Sic: *Sandyx sandicis*, coloris genus.

Et Proprium: *hic Ceyx ceycis*, Rex Thracinæ.
Et Naryx narycis, penultimâ brevi: *Bebryx be-*
brycis, Rex fuit in montibus Pyrenæis.

Hæc STYX.

Singulariter.

N. hæc Styx *ez a' Pokolbéli folyó-víz.*
 G. hujus stygis *ezé a' pokolbéli folyó-vízé.*
 D. huic stygi *ennek a' pokolbéli folyó-víznek.*
 A. hanc stygem *ezt a' pokolbéli folyó-vízet.*
 V. ō styx *őh pokolbéli folyó-víz.*
 A. ab hoc styge *ettől a' pokolbéli folyó-vízről.*

Pluraliter.

N. hæc styges *ezek a' pokolbéli folyó-vizek.*
 G. harum stygum *ezeké a' pokolbéli folyó-vizeké.*
 D. his stygibus *ezeknek a' pokolbéli folyó-vizeknek*
 A. has styges & gas *ezeket a' pokolbéli folyó-vizeket.*
 V. ō styges *őh pokolbéli folyó-vizek.*
 A. ab his stygibus *ezeztől a' pokolbéli folyó-vizektől.*
 Sic declinantur: *hæc Mastyx mastigis.*

Item, Propria ista Masculina: *Phryx phrygis*, *Japyx japygis*, *Ortyx ortygis* (unde *Ortygia* insula,) *Oryx orygis*, animal bifulcum & unicorné, alioqui capræ non dissimile,

Quæ

Quæ habent x impurum, eorum Nominativus definit in *lx, nx, rx*, suntque Generis Fœminini. Definitia in *lx, nx, rx*: mutant Genitivô x in *cis*: & sunt Fœminina, ut: *hæc Falx falcis*, *hæc Lanx lancis*, *hæc Arx arcis*.

LX.

Hæc FALX.

Singulariter.

N. hæc Falx *ez a' Kasza.*
 G. hujus falcis *ezé a' kaszáé.*
 D. huic falci *ennek a' kaszának.*
 A. hanc falcem *ezt a' kaszát.*
 V. ō falx *őh kasza.*
 A. ab hac falce *ettől a' kaszától.*

Pluraliter.

N. hæc falces *ezek a' kaszák.*
 G. harum falcium *ezeké a' kaszáké.*
 D. his falcibus *ezeknek a' kaszáknek.*
 A. has falces *ezeket a' kaszákat.*
 V. ō falces *őh kaszák.*
 A. ab his falcibus *ezeztől a' kaszáktól.*

Sic: *hæc Calx calcis*: pro cæmento: *hic vel hæc calx*, pro imo pede.

NX. ut: *hæc Lanx lancis*, cum Composito *Bilancis*, *hæc quincunx quincuncis*, *septunx septuncis*, *decunx decuncis*: *hic vel hæc lynx lyncis*.

Gis faciunt in Genitivo: *hæc Phalanx phalangis*, *Meninx meningis*, *Sphinx sphingis*, *Stynx styngis*.

RX. ut: *hæc Arx arcis*, *merx mercis*.

Conjunx verò *conjugis*, penultimâ brevi, à jungendo; & ad differentiam Verbi, *conjungis*.

QUAR.

QUARTA DECLINATIO.

Quarta Declinatio est, quæ in Nominativo habet duas terminationes, *us* Masculinam & Fœmininam, *u* Neutram: & in Genitivo Singulari definit in *ûs* vel *u* ut: *hic Fructus, hæc Domus, hoc Corru.*

Hic FRUCTUS.

Singulariter.

N. hic	Fructus	<i>ez a' Gyümöls.</i>
G. hujus	fructûs	<i>ezé a' gyümölsé.</i>
D. huic	fructui	<i>ennek a' gyümölsnek.</i>
A. hunc	fructum	<i>ezt a' gyümölsöt.</i>
V. ô	fructus	<i>ôh gyümöls.</i>
A. ab hoc	fructu	<i>ettől a' gyümölstől.</i>

Pluraliter.

N. hi	fructus	<i>eze a' gyümölsök.</i>
G. horum	fructuum	<i>ezeké a' gyümölsöké.</i>
D. his	fructibus	<i>ezeknek a' gyümölsöknek.</i>
A. hos	fructus	<i>ezeket a' gyümölsöket.</i>
V. ô	fructus	<i>ôh gyümölsök.</i>
A. ab his	fructibus	<i>ezeiktől a' gyümölsöktől.</i>

Sic: *hic Censûs, fluctus, tumultus, vultus, usus, sensus, visus, auditus, gustus & gustatus, olfactus, tactus.*

Item Fœm: *hæc arcus, laurus, manus, tribus, porti-*
Et *ldus lduum*, Plurali tantum. (cus.

Et Heteroclitia ista: *hæc domus, colus, ficus* (arbor & fructus;) *hic & hæc penus*, Plurali caret.

Dativum & Ablativum Pluralem quædam in *ubus* faciunt, penultimâ brevi, ut: *Arcus arcubus.*

Hic

Hic ARCUS.

Singulariter.

N. hic	Arcus	<i>ez a' Kéz-ij.</i>
G. hujus	arcûs	<i>ezé a' kéz-ijé.</i>
D. huic	arcui	<i>ennek a' kéz-ijnek.</i>
A. hunc	arcum	<i>ezt a' kéz-ijet.</i>
V. ô	arcus	<i>ôh kéz-ij.</i>
A. ab hoc	arcu	<i>ettől a' kéz-ijtől.</i>

Pluraliter.

N. hi	arcus	<i>eze a' kéz-ijek.</i>
G. horum	arcuum	<i>ezeké a' kéz-ijeké.</i>
D. his	arcubus	<i>ezeknek a' kéz-ijeknek.</i>
A. hos	arcus	<i>ezeket a' kéz-ijeket.</i>
V. ô	arcus	<i>ôh kéz-ijek.</i>
A. ab his	arcubus	<i>ezeiktől a' kéz-ijektől.</i>

Sic: *hic Portus, Lacus, Artus.*

Et Fœminina: *hæc Arcus, quercus, ficus, tribus.*

Item: *hic & hoc Specus*: His adde quædam exterminatione *u*, ut: *hoc Veru, verua, verubus.*

Domus in Secunda Declinatione Genitivô facit *domi*, quod locale est, Accusat. *domum*, Abl. *domo*. At in Quarta Declinatione integre declinatur, exceptô Ablativô Singulari.

Hæc DOMUS.

Singulariter.

N. hæc	Domus	<i>ez a' Ház.</i>
G. hujus	domûs	<i>ezé a' házé.</i>
D. huic	domui	<i>ennek a' háznak.</i>
A. hanc	domum	<i>ezt a' házat.</i>
V. ô	domus	<i>ôh ház.</i>
A. ab hac	domo	<i>ettől a' háztól.</i>

Plura-

Pluraliter.

N. hæ	domus	ezek a' házak.
G. harum	domuum vel orum	ezeké a' házaké.
D. his	domibus	ezeknek a' házaknak.
A. has	domus & domos	ezeket a' házakat.
V. ô	domus	ôh házak.
A. ab his	domibus	ezektől a' házaktól.

Nomen *Jesus* à Græco sumit suos Casus: N. *Jesus*, G. *Jesu*, D. *Jesu*, Ac. *Jesum*, V. *Jesu*, Abl. *Jesu*. Quod tantum Singulari est.

In u desinentia non variant Casuum Singularium terminationes, ut: *hoc Cornu hujus cornu.*

Hoc CORNU.

Singulariter.

N. hoc	Cornu	ez a' Szaru.
G. hujus	cornu	ezé a' szarvé.
D. huic	cornu	ennek a' szarvának.
A. hoc	cornu	ezt a' szarvat.
V. ô	cornu	ôh szaru.
A. ab hoc	cornu	ettől a' szarvtól.

Pluraliter.

N. hæc	cornua	ezek a' szarvak.
G. horum	cornuum	ezeké a' szarvaké.
D. his	cornibus	ezeknek a' szarvaknak.
A. hæc	cornua	ezeket a' szarvakat.
V. ô	cornua	ôh szarvak.
A. ab his	cornibus	ezektől a' szarvaktól.

Sic: *hoc Genu genua, veru verua, tonitru tonitrua*, & similia; quanquam in plerisque cæteri Casus præter Nominativum & Accusativum admodum rari sint: *hoc Specu, gelu, penu*, Plurali Numerô carent.

QUIN.

QUINTA DECLINATIO.

Quinta Declinatio est, quæ in Nominativo habet unam terminationem, es Fœmininam: & in Genitivo Singulari desinit in *ei*, divisis syllabis, ut: *Res rei*.

Hæc RES.

Singulariter.

N. hæc	Res	ez a' dolog.
G. hujus	rei	ezé a' dologé.
D. huic	rei	ennek a' dologának.
A. hanc	rem	ezt a' dologat.
V. ô	res	ôh dolog.
A. ab hac	re	ettől a' dologtól.

Pluraliter.

N. hæ	res	ezek a' dolgok.
G. harum	rerum	ezeké a' dolgoké.
D. his	rebus	ezeknek a' dolgoknak.
A. has	res	ezeket a' dolgokat.
V. ô	res	ôh dolgok.
A. ab his	rebus	ezektől a' dolgoektól.

Sic: *hæc Acies, Facies, Progenies, Species, Spes.*

Item: *hic & hæc Dies*, & Plurali *hi dies*: quæ omnia integre declinantur.

In reliquis, Genitivi, Dativi & Ablativi Plurales, hæc ferè sunt inusitati, ut: *Alluvies, Calvities, Canities, Durities, Fides, Glacies, Macies, Vafricies*; &c.

TYPUS

TYPUS DECLINATIONUM.

Declinatio

	I.	II.	III.	IV.	V.	
Singulariter.	N.	a, as, es, es.	r, um, us.	a, e, o, c, l, n, r, s, t, x.	us, u, es.	
	G.	a, es.	i.	is.	us, u.	ei.
	D.	a.	o.	i.	ui, u.	ei.
	A.	am, an, en.	um,	em, im, a. v. sim: No:	um, u.	em.
	V.	a, e.	r, um, e.	Similis est Nominativo.		
	A.	a, e.	o.	e, i.	u.	e.
Pluraliter.	N.	a.	i, a.	es, a.	us, a.	es.
	G.	arum.	orum.	um.	uum.	erum.
	D.	is, vel abus.	is.	ibus.	ibus & ubus.	ebus.
	A.	as.	os, a.	es, a.	us, a.	es.
	V.	Similis est Nominativo.				
A.	Similis est Dativo.					

DECLI.

DECLINATIONES NOMINIS
ADJECTIVI.Declinatio Nominis Adjectivi, conjungit diversas
Declinationes Substantivorum.Adjectiva omnia sunt Generis Omnis, idque vel
sub tribus terminationibus, vel sub duabus terminatio-
nibus, vel sub una terminatione.Adjectiva trium terminationum desinunt in *us, a,
um*, ut: *hic Bonus, hæc bona, hoc bonum*. Vel *er,
a, um*, ut: *hic Pulcher, hæc pulchra, hoc pulchrum*.
Vel *er, is, e*, ut: *hic Acer, hæc acris, hoc acre*.Adjectiva quæ terminantur in *us, a, um*, cõn-
jungunt Primam & Secundam Declinationem Substanti-
vorum: & declinantur ut: *hic Dominus, hæc Mensa:
hoc Scamnum*. Exempli gratiã: *Bonus, bona, bonum*.

Singulariter.

N. *hic Bonus, hæc bona, hoc bonum.* ez a' Jó
 G. *hujus boni, bonæ, boni.* ezé a' jóé.
 D. *huic bono, bonæ, bono.* ennek a' jónak.
 A. *hunc bonum, hanc bonam, hoc bonum.* ezt a' jóé
 V. *ô bone, bona, bonum.* óh jó.
 A. *ab hoc bono, ab hac bona, ab hoc bono.* ettől a' jó-

Pluraliter.

(től.)
 N. *hi boni, hæc bonæ, hæc bona.* ezek a' jók.
 G. *horum bonorum, harum bonarum, horum bo-
 norum.* ezeké a' jóké.
 D. *his bonis, (in omni Genere: ezeknek a' jóknak.*
 A. *hos bonos, has bonas, hæc bona.* ezeket a' jókat.
 V. *ô boni, bonæ, bona.* óh jók
 A. *ab his bonis, (in omni Genere:) ezektől a' jóktól.*

E

Sic

Sic declinantur *hic Doctus, hæc docta, hoc doctum: facundus, facunda, facundum: justus, justa, justum; &c.*

Adjectiva, quæ terminantur in *er, a, um*, itidem conjungunt Primam & Secundam Declinationem Substantivorum: & declinantur ut *hic Magister, hæc mensa, hoc scamnum*; exempli gratiâ: *Pulcher, pulchra pulchrum.*

Singulariter.

N. hic Pulcher, hæc pulchra, hoc pulchrum: *ez a' Szép.*
 G. hujus pulchri, pulchræ, pulchri: *ezé a' szépe.*
 D. huic pulchro, pulchræ, pulchro: *ennek a' szépnek.*
 A. hunc pulchrum, hanc pulchram, hoc pulchrû: *ezt a'*
 V. ô pulcher, pulchra, pulchrum: *ôh szép. (szépet.*
 A. ab hoc pulchro, ab hac pulchra, ab hoc pulchro: *ettől a' széptől.*

Pluraliter.

N. hi pulchri, hæ pulchræ, hæc pulchra: *eze a' szépek.*
 G. horum pulchrorum, harum pulchrarum, horum pulchrorum: *ezeké a' szépeké.*
 D. his pulchris (in omni Genere): *ezeknek a' szépeknek.*
 A. hos pulchros, has pulchras, hæc pulchra: *ezeket a'*
 V. ô pulchri, pulchræ, pulchra: *ôh szépek. (szépeket.*
 A. ab his pulchris, (in omni Genere): *ezeiktől a' szépeiktől*
 Sic: *hic Glaber, hæc glabra, hoc glabrum: macer, macra, macrum.*

Item: *Miser, misera, miserum: satur, satura, saturû.*

Adjectiva, quæ terminantur in *er, es, e*, declinantur ut *Pater, avis, cubile*; e.g. *hic acer, hæc acris, hoc acre.*

[Vide paulô post Adjectiva duarum terminationum.]

Adjectiva duarum terminationum desinunt in *is & e*, ut: *hic & hæc brevis, & hoc breve*: & declinantur juxta Tertiam Declinationem Substantivorum, juxta Paradigmata: *hæc Avis, hoc Cubile.* De-

Declinatio Nominis Adjectivi, juxta Tertiam Declinationem Nominum Substantivorum:
 Hic & hæc BREVIS, & hoc BREVE.

Singulariter.

N. hic & hæc Brevis & hoc breve: *ez a' Rövid.*
 G. hujus brevis, (in omni Genere:) *ezé a' rövidé.*
 D. huic brevi, (in omni Genere:) *ennek a' rövidnek.*
 A. hunc & hanc brevem & hoc breve: *ezt a' rövidet.*
 V. ô brevis & ô breve. *ôh rövid.*
 A. ab hoc & ab hac & ab hoc brevis: *ettől a' rövidtől.*

Pluraliter

N. hi & hæc breves & hæc brevia: *eze a' rövidek.*
 G. horum & harû & horû brevium *ezeké a' rövideké*
 D. his brevibus (in omni Genere): *ezeknek a' rövideknek*
 A. hos & has breves & hæc brevia: *ezeket a' rövideket.*
 V. ô breves & ô brevia: *ôh rövidek. (ket.*
 A. ab his brevibus (in omni Genere): *ezeiktől a' rövidektől.*

Sic: *hic & hæc Acris & hoc acre, hic & hæc hilaris & hoc hilare, hic & hæc omnis & hoc omne; &c.*

Adjectiva unius terminationis desinunt variè; & pro ratione terminationis cujusque, declinantur juxta Paradigmata Tertie Declinationis; exempli gratiâ: *hic hæc hoc Audax audacis, ut fornax fornacis: felix felicis, ut cornix cornicis: dives divitis, ut miles militis: memor memoris, ut arbor arboris.*

Hic hæc hoc FELIX.

Singulariter.

N. hic hæc hoc Felix: *ez a' Bóldog.*
 G. hujus felicitis, (in omni Genere:) *ezé a' bóldogé.*
 D. huic felici, (in omni Genere:) *ennek a' bóldognak.*

E 2

A. hunc

A. hunc & hanc felicem & hoc felix: *ezt a' boldogot.*

V. o felix: *oh boldog.*

A. ab hoc & ab hac & ab hoc felice vel felici: *ettől a' boldogtól.*

Pluraliter.

N. hi & hæ felices & hæc felicia: *ezek a' boldogok.*

G. horū & harū & horū felicium: *ezeké a' boldogoké.*

D. his felicibus, (in omni Gen:) *ezeknek a' boldogoknak*

A. hos & has felices & hæc felicia: *ezeket a' boldogokat.*

V. o felices & o felicia: *oh boldogok. (kat.)*

A. ab his felicibus (in omni Gen:) *ezektől a' boldogoktól.*

Sic declinantur: *hic hæc hoc Audax audacis, mordax mordacis, dives divitis.*

COMPARATIO NOMINIS

ADJECTIVI

Comparatio Nominis Adjectivi conjungit Primam, Secundam & Tertiam Declinationem Substantivorum, per tres gradus, Positivum, Comparativum, & Superlativum.

Positivus est ipsum Adjectivum comparabile, ut: *hic Doctus, hæc docta, hoc doctum.*

Comparativus addit *magis* Positivo, ut: *hic vel hæc doctior, id est, magis doctus: hoc doctius, id est, magis doctum.*

Superlativus addit *maximè* vel *valdè* Positivo, ut: *hic Doctissimus, hæc doctissima, hoc doctissimum; id est, maximè vel valdè doctus, docta, doctum.*

Positivus & Superlativus desinentes in *us*, declinantur ut *Dominus*; desinentes verò in *a*, declinantur ut *Mensa*; in *um*, declinantur ut *Scammum*.

Comparativus desinit in *or* Generis Communis, & decli-

declinantur ut *Amor amoris*; vel desinit in *us* Neutrius Generis, & declinantur ut *Tempus temporis*; nisi quoddam penultima Comparativi producitur, ut: *hic & hæc Melior melioris*: item, *hoc melius melioris*. Excipe, *plus pluris*.

Comparatio est Regularis vel Irregularis.

Regularis, ut DOCTUS.

Singulariter.

	hic Doctus,	doctior,	doctissimus:
N. hæc	docta,	doctior,	doctissima:
hoc	doctum,	doctius,	doctissimum:
<i>ez a' tudós, tudósabb, legtudósabb, vagy tudósságos.</i>			
	docti,	doctioris,	doctissimi:
G. hujus	doctæ,	doctioris,	doctissimæ:
	docti,	doctioris,	doctissimi:
<i>ezé a' tudósé, tudósabbé, legtudósabbé, v. tudósságosé.</i>			
	docto,	doctiori,	doctissimo:
D. huic	doctæ,	doctiori,	doctissimæ:
	docto,	doctiori,	doctissimo:
<i>ennek a' tudósnak, tudósabbnak, legtudósabbnak vagy tudósságosnak.</i>			
	hunc doctum,	doctiorem,	doctissimum:
A. hanc	doctam,	doctiorem,	doctissimam:
hoc	doctum,	doctius,	doctissimum:
<i>ezt a' tudóst, tudósabbat, legtudósabbat v. tudósságost</i>			
	docte,	doctior,	doctissime:
V. o	docta,	doctior,	doctissima:
	doctum,	doctius,	doctissimum:
<i>oh tudós, tudósabb, legtudósabb avagy tudósságos.</i>			
	ab hoc docto,	doctiore vel doctiori,	doctissimo:
A. ab hac	docta,	doctiore, vel doctiori,	doctissima:

E 3

ab hoc

ab hoc docto, doctiore *vel* doctiori, doctissimo:
ettől a' tudóstól, tudósábtól, legtudósábtól avagy
tudóságostól.

Pluraliter.

hi docti, doctiores, doctissimi:
 N. hæ doctæ, doctiores doctissimæ:
 hæc doctæ, doctiora, doctissima:
ezek a' tudósok, tudósabbak, legtudósabbak avagy
tudóságosok.

horum doctorum, doctiorum, doctissimorum:
 G. harum doctarum, doctiorum, doctissimarum:
 horum doctorum, doctiorum, doctissimorum:
ezeké a' tudósoké, tudósabbaké, legtudósabbaké
avagy tudóságosoké.

D. his doctis, doctioribus, doctissimis (in omni Gen: & Gr:)
ezeknek a' tudósoknak, tudósabbaknak, legtudo-
sabbaknak avagy tudóságosoknak.

hos doctos, doctiores, doctissimos:
 A. has doctos, doctiores, doctissimas:
 hæc doctæ, doctiora, doctissima:
ezeket a' tudósokat, tudósabbakat, legtudósabba-
kat avagy tudóságosokat.

V. ô docti, doctiores, doctissimi:
 ô doctæ, doctiores, doctissimæ:
 ô doctæ, doctiora, doctissima:
ôh tudósok, tudósabbak, legtudósabbak v. tudós-
ságosok.

A. ab his doctis, doctioribus, doctissimis, (in omni
 Genere & Gradu:) *ezektől a' tudósoktól, tudósab-*
baktól, legtudósabbaktól avagy tudóságosoktól.

Compa-

Comparatio Irregularis.

	Posit :	Comp:	Sup:
	Bonus,	melior,	optimus.
	Malus,	pejor,	pessimus.
	Magnus,	major,	maximus.
	Parvus	minor,	minimus.
	Multus,		plurimus.
	Multa,		plurima.
	Multum,	plus,	plurimum.
		B O N U S.	
		Singulariter.	
hic	Bonus,	melior,	optimus:
N. hæc	bona,	melior,	optima:
hoc	bonum,	melius,	optimum:
	<i>ez a' jo,</i>	<i>jobb,</i>	<i>legjobb:</i>
	boni,	melioris,	optimi:
G. hujus	bonæ	melioris,	optimæ:
	boni,	melioris,	optimi:
	<i>ezé a' jóé,</i>	<i>jobbé,</i>	<i>legjobbé.</i>
	bono,	meliori,	optimo:
D. huic	bonæ,	meliori,	optimæ:
	bono,	meliori,	optimo:
	<i>ennek a' jónak, jobbnak,</i>	<i>legjobbnak.</i>	
hunc	bonum,	meliozem,	optimum:
A. hanc	bonam,	meliozem,	optimam:
hoc	bonum,	melius,	optimum:
	<i>est a' jót,</i>	<i>jobbat,</i>	<i>legjobbat.</i>
	bone,	melior,	optime:
V. ô	bona,	melior,	optima:
	bonum,	melius,	optimum:
	<i>ôh jo.</i>	<i>jobb,</i>	<i>legjobb.</i>
		E 4	ab hoc

ab hoc bono, meliore *vel* meliori, optimo.

A. ab hac bona, meliore *vel* meliori, optima:
ab hoc bono, meliore *vel* meliori, optimo:
ettől a' jótól, jobbtól, legjobbtól.

Pluraliter.

hi boni, meliores, optimi:
N. hæ bonæ, meliores, optimæ:
hæc bona, meliora, optima:
ezek a' jök, jobbak, legjobbak.

horum bonorum, meliorum, optimorum:
G. harum bonarum, meliorum, optimarum:
horum bonorum, meliorum, optimorum:
ezeké a' jöké, jobbaké, legjobbaké.

D. his bonis, melioribus, optimis, (in omni Genere & Gradu:) *ezeknek a' jöknek, jobbaknak, legjobbak-*
hos bonos, meliores, optimos: (*nak.*)

A. has bonas, meliores, optimas:
hæc bona, meliora, optima:
ezeket a' jöket, jobbakat, legjobbakat.

boni, meliores, optimi:
V. ô bonæ meliores, optimæ:
bona meliora, optima:
öh jök, jobbak, legjobbak.

A. ab his bonis melioribus, optimis, (in omni Gen. & Gradu) *ezektől a' jöktől, jobbaktól, legjobbaktól.*

M A L U S.

Singulariter.

hic Malus, pejor, pessimus:
N. hæc mala, pejor, pessima:
hoc malum, pejus, pessimum:
ez a' Roszsz, roszsabb, legroszsabb.

mali,

mali, pejoris, pessimi:
G. hujus malæ, pejoris, pessimæ:
mali, pejoris, pessimi:
ezé a' roszszé, roszsabbé, legroszsabbé.

malo, pejori, pessimo:
D. huic malæ, pejori, pessimæ:
malo, pejori, pessimo:
ennek a' roszsznak, roszsabbnak, legroszsabbnak.

hunc malum, pejorem, pessimum:
A. hanc malam, pejorem, pessimam:
hoc malum, pejus, pessimum:
ezt a' roszsat, roszsabbat, legroszsabbat:

male, pejor, pessime:
V. ô mala, pejor, pessima:
malum, pejus, pessimum:
öh roszsz, roszsabb, legroszsabb.

ab hoc malo, pejore *vel* pejori, pessimo:
A. ab hac mala, pejore *vel* pejori, pessima:
ab hoc malo, pejore *vel* pejori, pessimo:
ettől a' roszstól, roszsabbtól, legroszsabbtól.

Pluraliter.

hi mali, peiores, pessimi:
N. hæc malæ, peiores, pessimæ:
hæc mala, pejora, pessima:
ezek a' roszszak, roszsabbak, legroszsabbak.

horum malorum, pejorum, pessimorum:
G. harum malarum, pejorum, pessimarum:
horum malorum, pejorum, pessimorum:
ezeké a' roszszaké, roszsabbaké, legroszsabbaké.

D. his malis, pejoribus, pessimis, (in omni Gen. & Gr.)
ezeknek a' roszszaknak, roszsabbaknak, legroszsabb-
bakknak. **E 5** hos

nos	malos,	peiores,	peffimos:
A has	malas,	peiores,	peffimas:
hæc	mala,	pejora,	peffima:
<i>ezekek a' roßsakat, roßsabbakat, legroßsabbakat.</i>			
	mali,	peiores,	peffimi:
V. ô	malæ,	peiores,	peffimæ:
	mala,	pejora,	peffima:
<i>ôh roßsak. roßsabbak, legroßsabbak.</i>			
A. ab his malis, pejoribus, peffimis, (in omni Genere & Gradu:) <i>ezektől a' roßsaktól, roßsabbaktól, legroßsabbaktól.</i>			

DECLINATIONES PRONOMINUM.

Pronomen est vox variabilis, quæ pro Nominine posita, idem penè significat.

Pronomina sunt vel Primitiva, vel Derivativa.

Primitiva, ut: *Ego, Tu, Sui, Ille, Ipse, Iste, Hic, Is, Quis, Qui.*

Derivativa, ut: *Meus, Tuus, Suus, Cujus, Noster, Vester, Nostras, Vestras, Cujas.*

Omnia Pronomina sunt Generis Omnis: idque vel sub una terminatione, vel sub tribus.

Sub una terminatione, ut: *Ego, Tu, Sui, Nostras, Vestras, Cujas.*

Sub tribus, ut cætera Pronomina omnia: *Ille, Illa, Illud: Iste, Ista, Istud: Ipse, Ipsa, Ipsum, &c.*

Pronomina carent Vocativô, præter *Tu, Meus, Noster, Vester, Nostras, Vestras.*

EGO.

E G O.

Singulariter.

N. Ego,	<i>En.</i>	Ac me, <i>engemet.</i>
G. Mei vel mis,	<i>enyim.</i>	A. à me, <i>én tõlem.</i>
D. Mihi,	<i>énnekem.</i>	

Pluraliter.

N. Nos, <i>mi.</i>	G. Nostrum vel nostri,	<i>miénk.</i>
D. Nobis, <i>minékünk.</i>	A. nos, <i>minket.</i>	A. à nobis, <i>mì (tõlünk.)</i>

T U.

N. Tu,	<i>Te.</i>	N. vos,	<i>ti.</i>
G. tui vel tis, <i>tiéd.</i>		G. vestrum vel vestri, <i>tiétek.</i>	
D. tibi,	<i>tenéked.</i>	D. vobis,	<i>tinéktek.</i>
A. te,	<i>tégedet.</i>	A. vos,	<i>titeket.</i>
V. ô tu,	<i>ôh te.</i>	V. ô vos,	<i>ôh ti.</i>
A. à te,	<i>te tõled.</i>	A. à vobis,	<i>ti tõletek.</i>

S U I.

Singulariter & Pluraliter. Singular. Plur.

N. caret.		
G. Sui,	<i>Magát.</i>	<i>Magoké.</i>
D. sibi,	<i>magának.</i>	<i>magoknak.</i>
A. se,	<i>magát.</i>	<i>magokat.</i>
A. à se,	<i>magától.</i>	<i>magoktól.</i>

HIC, HÆC, HOC.

Singulariter.

N. Hic, hæc, hoc:	<i>Ez.</i>
G. hujus	<i>ezé.</i>
D. huic	<i>ennek.</i>
A. hunc, hanc, hoc:	<i>ezt.</i>
A. ab hoc, ab hac, ab hoc:	<i>ettől.</i>

Pluraliter.

N. hi, hæ, hæc:	<i>eze.</i>

G. ho-

G. horum, harum, horum:	ezeke.
D. his, (in omni Genere:)	ezeknek
A. hos, has, hæc:	ezeket
A. ab his, (in omni Genere:)	ezeiktől.

IS, EA, ID.
Singulariter.

N. Is, ea, id:	Az.
G. ejus:	azé.
D. ei:	annak.
A. eum, eam, id:	azt.
A. ab eo, ea, eo:	attól.

Pluraliter.

N. Ii, eæ, ea:	azok.
G. eorum, earum, eorum:	azoké.
D. eis vel iis, (in omni Genere:)	azoknak.
A. eos, eas, ea:	azokat.
A. ab eis vel iis, in omni Genere:	azoktól.

ISTE, ISTA, ISTUD.
Singulariter.

N. Iste, ista, istud:	Imez.
G. istius:	imezé.
D. isti:	imennek.
A. istum, istam, istud:	imezt.
A. ab isto, ista, isto:	imettől.

Pluraliter.

N. isti, istæ, ista:	imezek.
G. istorum, istarum, istorum:	imezeké.
D. istis, (in omni Genere:)	imezeknek.
A. istos, istas, ista:	imezeket.
A. ab istis, (in omni Genere:)	imezektól.

Sic: Ille, illa, illud: Ipse, ipsa, ipsum.

QUIS,

QUIS, QUÆ, QUOD.

Singulariter.

N. Quis vel qui, quæ vel qua, quod vel quid:	Ki, kisorsán.

G. cujus:	kié, kisorsáé.
D. cui:	kinek, kisorsának.

A. quem, quam, quod vel quid:	kit, kisorsát.
A. quo vel qui, qua vel qui quo vel qui:	kitől, kisorsától.

Pluraliter.

N. qui, quæ, qua:	kik, kisorsák.
G. quorum, quarum, quorum:	kiké, kisorsáké.
D. quæis vel quibus:	kiknek kisorsáknak.
A. quos, quas, quæ vel qua:	kiket, kisorsákat.
A. quæis vel quibus:	kiktől, kisorsáktól.

Sic: Aliquis, aliqua, aliquod vel aliquid.

IDEM, EADEM, IDEM.

Singulariter.

N. Idem, eadem, idem:	Ugyan-az.
G. ejusdem:	ugyan-azé.
D. eidem:	ugyan-annak.
A. eundem, eandem, idem:	ugyan-azt.
A. ab eodem, eadem, eodem:	ugyan-attól.

Pluraliter.

N. iidem, eadem, eadem:	ugyan-azok.
G. eorundem, earundem, eorundem:	ugyan-azoké.
D. eisdem vel iisdem:	ugyan-azoknak.
A. eosdem, easdem, eadem:	ugyan-azokat.
A. ab eisdem vel iisdem:	ugyan-azoktól.

Hic hæc hoc NOSTRAS.

Singulariter.

N. hic hæc hoc Nostras:	Hozzánk tartozó.

G. hujus

G. hujus nostratis: *hozzánk tartozóé.*
 D. huic nostrati: *hozzánk tartozónak.*
 A. hunc & hanc nostratem & hoc nostras: *hozzánk tartozót.*

V. ô nostras: *ôh hozzánk tartozó.*
 A. ab hoc & ab hac & ab hoc nostrate vel nostrati: *hozzánk tartozótól.*

Pluraliter. (tozók.)

N. hi & hæ nostrates, & hæc nostratia: *hozzánk tartozóké.*
 G. horum & harum & horum nostratium: *hozzánk tartozóké.*

D. his nostratibus: *hozzánk tartozóknak.*
 A. hos & has nostrates, & hæc nostratia: *hozzánk tartozókat.*

V. ô nostrates, & nostratia: *ôh hozzánk tartozóké.*
 A. ab his nostratibus: *hozzánk tartozóktól.*
 Sic: *Vestras, Cujas.*

Pronomina Possessiva, *Meus, Tuus, Suus, Cujus*, declinantur ut *Bonus, a, um*; nisi quod *Meus* Vocativô *mi* facit. *Noster & Vester*, declinantur ut *Pulcher, a, um*. Exempli gratiâ.

Meus, mea, meum.

Tuus, tua, tuum.

Suus, sua, suum.

Cujus, cuja, cuium.

Noster, nostra, nostrum.

Vester, vestra, vestrum.

CONJUGATIO VERBORUM.

Verbum est vox variabilis, quæ agere, pati, vel esse significat.

Verbo

Verbo accidit *Conjugatio*, quæ est inflexio Verbi secundum Modos, Tempora, & Personas.

Modi sunt quatuor: *Indicativus, Imperativus, Subjunctivus, & Infinitivus.*

Tempora sunt quinque:

Præsens, ut: *Amo.*
Præteritum imperfectum, ut: *Amabam.*
Præteritum perfectum, ut: *Amavi.*
Præteritum plusquamperfectum, ut: *Amaveram.*
Futurum, ut: *Amabo.*

Personæ sunt tres:

Prima, cui præponi potest, *Ego*, vel *Nos*; ut: *Ego amo, nos amamus.*

Secunda, cui præponi potest, *Tu*, vel *Vos*; ut: *Tu amas, vos amatis.*

Tertia, cui præponi potest, *Ille*, vel *Illi*; ut: *Ille amat, Illi amant.*

Verbum est vel *Personale* vel *Impersonale*.

Personale, quod in omnibus Personis usurpari potest, ut: *Amo, amas, amat.*

Impersonale, quod in tertia tantum Persona Singularis Numeri usurpatur, ut: *Oportet.*

Forma Verbi est quadruplex:

Activum, Passivum, Neutrum, & Deponens.

Activum, cujus Thema definit in *o*, & flecti potest in *or*, ut: *Amo, amor.*

Passivum, cujus Thema definit in *or*, & flecti potest in *o*, ut: *Amor, amo.*

Neutrum, cujus Thema definit in *o*, & flecti non potest in *or*, ut: *Sto, sedeo, curro.*

Deponens, cujus Thema definit in *or*, & flecti non potest in *o*, ut: *Præcor, loquor.*

For.

Formationi Temporum in Passivis & Depo-
nentibus inservit Verbum Substantivum, SUM.

Conjugatio Verbi Substantiyi
S U M.

INDICATIVI

Præsens.

<i>Sin.</i>	Sum,	es,	est:
	<i>Vagyok,</i>	<i>vagy,</i>	<i>vagyom.</i>
<i>Plur.</i>	Sumus,	estis,	sunt:
	<i>Vagyunk,</i>	<i>vagytok,</i>	<i>vannak.</i>

Præteritum imperfectum.

<i>Sin.</i>	Eram,	eras	erat:
	<i>Valék,</i>	<i>valál,</i>	<i>vala.</i>
<i>Plur.</i>	Eramus,	eratis,	erant:
	<i>Valánk,</i>	<i>valátok,</i>	<i>valának.</i>

Præteritum perfectum.

<i>Sin.</i>	Fui,	fuiſti,	fuit:
	<i>Voltam,</i>	<i>vóltál,</i>	<i>vólt.</i>
<i>Plur.</i>	Fuimus,	fuiſtis,	fuerunt <i>ve</i> ſſuere:
	<i>Voltunk,</i>	<i>vóltatok,</i>	<i>vóltanak.</i>

Præteritum plusquamperfectum.

<i>Sin.</i>	Fueram,	fueras,	fuerat:
	<i>Voltam,</i>	<i>vóltál,</i>	<i>vólt vala.</i>
<i>Plur.</i>	Fueramus,	fueratis,	fuerant:
	<i>Voltunk.</i>	<i>vóltatok,</i>	<i>vóltanak vala.</i>

Futurum.

<i>Sin.</i>	Ero,	eris,	erit:
	<i>Lészek,</i>	<i>lészsz vagy</i>	<i>lészsz, lészen.</i>
<i>Plur.</i>	Erimus,	eritis,	erunt:
	<i>Lészünk,</i>	<i>lésztek,</i>	<i>lésznek.</i>

IMPE-

IMPERATIVI.

Futurum.

<i>Sin.</i>	Es <i>vel</i> esto,	esto (fit:)
	<i>Légy,</i>	<i>légyen.</i>
<i>Plur.</i>	Este <i>vel</i> estote,	ſunto:
	<i>Légyetek.</i>	<i>légyenek.</i>

SUBJUNCTIVI.

Præsens.

<i>Sin.</i>	Sim,	ſis,	ſit:
	<i>Légyek,</i>	<i>légy,</i>	<i>légyen.</i>
<i>Plur.</i>	Simus,	ſitis,	ſint:
	<i>Légyünk,</i>	<i>légyetek,</i>	<i>légyenek.</i>

Præteritum imperfectum.

<i>Sin.</i>	Essem,	esses,	esset:
	<i>Vólnék,</i>	<i>vólnál,</i>	<i>vólna:</i>
<i>Plur.</i>	Essemus,	essetis,	essent:
	<i>Vólnánk,</i>	<i>vólnátok,</i>	<i>vólnának.</i>

Præteritum perfectum.

<i>Sin.</i>	Fuerim,	fueris,	fuerit:
	<i>Vóltam légyen,</i>	<i>vóltál légyen,</i>	<i>vólt légyen.</i>
<i>Plur.</i>	Fuerimus,	fueritis,	fuerint:
	<i>Vóltunk légyen,</i>	<i>vóltatok légyen,</i>	<i>vóltanak légyen.</i>

Præteritum plusquamperfectum.

<i>Sin.</i>	Fuiſſem,	fuiſſes,	fuiſſet:
	<i>Vóltam,</i>	<i>vóltál,</i>	<i>vólt vólna.</i>
<i>Plur.</i>	Fuiſſemus,	fuiſſetis,	fuiſſent:
	<i>Vóltunk,</i>	<i>vóltatok,</i>	<i>vóltanak vólna.</i>

Futurum.

<i>Sin.</i>	Fuero,	fueris,	fuerit:
	<i>Lejéndék,</i>	<i>lejéndesz,</i>	<i>lejénd.</i>

Plur.

Plur. Fuerimus, fueritis, fuerint:
Lejéndánk, lejéndetek, lejéndenek.

INFINITIVI

Præsens.

Esse: *Lenni.*

Præteritum perfectum & plusquamperfectum.

Fuisse: *Volt legyen ezéltt.*

Futurum.

Fore; id est, Futurum, futuram, futurum esse:

Lenni fogjon jövendőben.

PARTICIPII

Præsens & imperfectum.

Ens: *Való avagy lévő.*

Futurum.

Futurus, futura, futurum: *Lejéndő.*Sic: *Absum, adsum, desum, obsum, profum, præsum.*

Conjugationes Verborum quatuor.

Prima Conjugatio est, quæ habet *a* longum ante *re* vel *ri* in Infinitivo, ut: *Amo, amare, amari*; Præteritum hîc desinit in *avi*, Supinum, in *atum*, ut: *Amo, amavi, amatum.*

Secunda Conjugatio est, quæ habet *e* longum ante *re* vel *ri* in Infinitivo, ut: *Doceo, docere, doceri*; Præteritum hîc desinit in *ui*, Supinum in *tum*, præcedente Consona; ut: *Doceo, docui, doctum*; vel in *tum*, præcedente Vocali, ut: *Habeo, habui, habitum.*

Tertia Conjugatio est, quæ habet *e* breve ante *re* in Infinitivo, ut: *Lego, legere.*

Præterita & Supina hîc variant, ut: *Lego, legi, lectum*; *Scribo, scripsi, scriptum.*

Quarta

Quarta Conjugatio est, quæ habet *i* longum ante *re* vel *ri* in Infinitivo, ut: *Audio, audire, audiri.*

Præteritum hîc desinit in *ivi*, Supinum in *itum*, ut: *Audio, audivi, auditum.*

[Antequam Paradigmata proponeremus, non inutile forsan erit monere à parte Hungaricæ Conjugationis: Apud Hungaros duplicem esse formam Conjugandi.

Prior desinens in *k*, (ut: *Szeretek, tanitok, olvasok, hallok*; &c.) est significationis ferè Absolutæ, & respondet non parùm Hebræo *Kal*: nam & hîc Tertia Singularis (e. gr. *szeret tanit*, &c.) est simplicissima; adeoque radix, ex qua formantur omnes Personæ omnium Temporum & Modorum, tam Activæ quàm Passivæ formæ.

Alterâ desinens in *m*, (ut: *szeretem, tanitom, olvasom*, &c.) est significationis Transitive, & respondet Hebræo *Pihel*.

Quia verò alienigenæ vix unquam ad perfectam distinctionis duarum harum conjugandi Formarum scientiam pervenire possunt; hoc ipsis jam criterium & discrimen earum exhibemus.

Prioris Formæ Verba siquando Accusativum admittunt, non patiuntur cum eo particulam *a* vel *az*, ut: *jót szeretek, gyermekeket tanitok, könyveket olvasok*, nem *hallok kitsiny szót*.

Posterioris Formæ Verba amant Accusativum cum particula *a* vel *az*, ut: *Szeretem a' jót, tanitom a' gyermekeket*, nem *hallom a' kitsiny szót*. Nisi sit Accusativus Pronominalis, ut: *szeretem ötet*. Jam videamus utriusque Paradigma.]

F 2

Prima

42

Prima Conjugatio Activa:

A M O.

INDICATIVI

Præsens.

<i>Sing.</i> Amo.	amas,	amat:
Szeretek,	szereks,	szere;
vagy szeretem,	szereks,	szere.
<i>Plur.</i> Amamus,	amatis,	amant:
Szeretünk,	szereks,	szereks;
szerejk,	szereks,	szereks.

Præteritum imperfectum.

<i>Sing.</i> Amabam,	amabas,	amabat:
Szeretek,	szereks,	szere vala;
vagy szeretem,	szereks,	szere vala.
<i>Plur.</i> Amabamus,	amabatis,	amabant:
Szeretünk,	szereks,	szereks vala.
v. szerejk,	szereks,	szereks vala.

Præteritum perfectum.

<i>Sing.</i> Amavi,	amavisti,	amavit:
Szerettem,	szereks,	szereks;
v. szerettem,	szereks,	szereks.
<i>Plur.</i> Amavimus,	amavistis,	amaverunt vel ère.
Szeretünk,	szereks,	szereks;
v. szeretünk,	szereks,	szereks.

Præteritum plusquamperfectum.

<i>Sing.</i> Amaveram,	amaveras,	amaverat:
Szerettem,	szereks,	szereks vala;
v. szerettem,	szereks,	szereks vala.
<i>Plur.</i> Amaveramus,	amaveratis,	amaverant:
Szeretünk,	szereks,	szereks vala;
v. szeretünk,	szereks,	szereks vala.

Futu-

Futurum.

<i>Sing.</i> Amabo,	amabis,	amabit:
Szeretni fogok,	szereks,	szereks;
v. szeretni fogom,	szereks,	szereks.
<i>Plur.</i> Amabimus,	amabitis,	amabunt:
Szeretni fogunk,	szereks,	szereks;
v. szeretni fogjuk,	szereks,	szereks.

IMPERATIVI

Futurum.

<i>Sing.</i> Ama vel amato tu,	amato ille:
Szereks te,	szereks;
v. szereks (szereks) te,	szereks.
<i>Plur.</i> Amate vel amato te,	amanto:
Szereks,	szereks;
v. Szereks,	szereks.

SUBJUNCTIVI.

Præsens.

<i>Sing.</i> Amem,	ames,	amet:
Szereks,	szereks,	szereks;
v. szereks,	szereks,	szereks.
<i>Plur.</i> Amemus,	ametis,	ament:
Szereksünk,	szereks,	szereks;
v. szereksük,	szereks,	szereks.

Præteritum imperfectum.

<i>Sing.</i> Amarem,	amares,	amaret:
Szeretnék.	szereks,	szereks;
v. szeretném,	szereks,	szereks.
<i>Plur.</i> Amaremus,	amaretis,	amarent:
Szeretnénk,	szereks,	szereks;
v. szeretnők,	szereks,	szereks.

F 3

Præ-

Præteritum perfectum.

<i>Sing.</i>	Amaverim,	amaveris,	amaverit:
	Szerettem,	Szeretted,	Szeretted légyen.
	v. Szerettem,	Szeretted,	Szeretted légyen.
<i>Plur.</i>	Amaverimus,	amaveritis,	amaverint,
	Szerettünk,	Szerettetek,	Szerettetek légyen;
	v. Szerettünk,	Szerettetek,	Szerettetek légyen.

Præteritum plusquamperfectum.

<i>Sing.</i>	Amavissem,	amavisses,	amavisset:
	Szerettem,	Szeretted,	Szeretted volna;
	v. Szerettem,	Szeretted,	Szeretted volna.
<i>Plur.</i>	Amavissemus,	amavissetis,	amavissent:
	Szerettünk,	Szerettetek,	Szerettetek volna.
	v. Szerettünk,	Szerettetek,	Szerettetek volna.

Futurum.

<i>Sing.</i>	Amavero,	amaveris,	amaverit:
	Szeretendek,	Szeretendek,	Szeretend;
	v. Szeretendem,	Szeretendek,	Szeretend.
<i>Plur.</i>	Amaverimus,	amaveritis,	amaverint:
	Szeretendünk,	Szeretendetek,	Szeretendetek.
	v. Szeretendjük,	Szeretendetek,	Szeretendetek.

INFINITIVI

Præsens.

Amare: Szeretni.

Præteritum perfectum & plusquamperfectum.

Amavisse: Hogy Szeretett, vagy Szerette légyen ezeldts.

Futurum.

Amatum ire, vel amatum, am, um, esse: Hogy Szeretni fog, vagy Szeretni fogja ezután.

Gerundia.

Amandi, amando, amandum:

Supl.

Supina.

Amatum, amatu: Szeretésre

PARTICIPII.

Præsens & Imperfectum.

Amans: Szeretvén.

Futurum.

Amaturus, a, um: Szeretendő.

Sic: Beo beavi beatum, boo, cæno, collimo, inquo, stipo, antiquo, irrito, neco, lavo, potio, juvo; plico, cum Compositis, applico, complico, explico, implico, triplico, duplico, triplico, multiplico, supplico; &c.

Prima Conjugatio Passiva.

A M O R.

INDICATIVI

*Præsens.**Sin.* Amor, amaris vel amare, amatur.

Szerettem, Szeretted, Szeretted.

Plur. Amamur, amamini, amantur:

Szerettünk, Szerettetek, Szerettetek.

*Præteritum imperfectum.**Sin.* Amabar, amabaris vel amabare, amabatur:

Szerettetem, Szeretteted, Szeretteted való.

Plur. Amabamur, amabamini, amabantur:

Szerettettünk, Szerettettetek, Szerettettetek való.

*Præteritum perfectum.**Sin.* Amatus sum vel fui: Szerettettem.

amatus es v. fuisti: Szerettetted.

amatus est v. fuit: Szerettettett.

Plur. Amati sumus v. fuimus: Szerettettettünk.

amati estis v. fuistis: Szerettettettetek.

amati sunt fuerunt v. ère: Szerettettettetek.

F 4

Præter-

*Præteritum plusquamperfectum.**Sin.* Amatus eram vel fueram: Szerettetem vala.

amatus eras v. fueras: Szerettettel vala.

amatus erat v. fuerat: Szerettettel vala.

Plur. Amati eramus v. fueramus: Szerettettünk vala.

amati eratis v. fueratis: Szerettettek vala.

amati erant v. fuerant: Szerettettek vala.

*Futurum.**Sin.* Amabor, amaberis vel amabere, amabitur:*Szerettetem, Szeretteted, Szerettetik jövendőben.**Plur.* Amabimur, amabimini, amabuntur:*Szerettettünk, Szerettettek, Szerettettek jövend.*

IMPERATIVI

*Futurum.**Sin.* Amare vel amator,*Szerettefésél,*

amator:

*Szerettefésék.**Plur.* Amamini,*Szerettefettek,*

amantor:

Szerettefettek.

SUBJUNCTIVI

*Præsens.**Sin.* Amer, ameris vel amere,*Szerettefésém, Szerettefésél,*

ametur:

*Szerettefésék.**Plur.* Amemur, amemini,*Szerettefésünk, Szerettefettek, Szerettefettek.*

amentur:

*Præteritum imperfectum.**Sin.* Amarer, amareris vel amarere, amaretur:*Szerettetémm, Szerettetémm,*

amaretur:

*Szerettetémm.**Plur.* Amaremur, amaremuni, amarentur:*Szerettetémmnek, Szerettetémmnek, Szerettetémmnek.**Præteritum perfectum.**Sin.* Amatus sim vel fuerim: Szerettetem legyen.

amatus

amatus sis v. fueris: Szerettettel legyen.

amatus sit v. fuerit: Szerettettel legyen.

Plur. Amati simus v. fuerimus: Szerettettünk legyen.

amati sitis v. fueritis: Szerettettek legyen.

amati sint v. fuerint: Szerettettek legyen.

*Præteritum plusquamperfectum.**Sin.* Amatus essem v. fuisset: Szerettetem volna.

amatus esses v. fuisset: Szerettettel volna.

amatus esset v. fuisset: Szerettettel volna.

Plur. Amati essemus v. fuissetis: Szerettettünk volna.

amati essetis v. fuissetis: Szerettettek volna.

amati essent v. fuissent: Szerettettek volna.

*Futurum.**Sin.* Amatus ero vel fuero: Szerettetémm.

amatus eris v. fueris: Szerettetémm.

amatus erit v. fuerit: Szerettetémm.

Plur. Amati erimus v. fuerimus: Szerettettünk.

amati eritis v. fueritis: Szerettettek.

amati erint v. fuerint: Szerettettek.

INFINITIVI

Præsens.

Amari:

*Szerettetémm.**Præteritum perfectum & plusquamperfectum.*

Amatum esse vel fuisse: Szerettetémmnek lenni.

Futurum.

Amatum iri: Szerettetémm jövendőben.

PARTICIPII

Præteritum.

Amatus, a, um, Szerettettel.

Futurum.

Amandus, a, um: Szerettetémm.

F 5

Sic:

Sic: *Beor, liberor; &c.* Et Deponentia: *adulor adulatus sum, auetionor, concionor. miseror, interminor, pravaricor, castrametor, praestolor, ofcitor, pandiculator.*

Secunda Conjugatio Activa:

DOCEO.

INDICATIVI

Praesens.

<i>Sing.</i>	<i>Doceo,</i>	<i>doces,</i>	<i>docet:</i>
	<i>Tanitok,</i>	<i>tanitasz,</i>	<i>tanit;</i>
	<i>vagy, tanitom,</i>	<i>tanitod,</i>	<i>tanitja.</i>
<i>Plur.</i>	<i>Docemus,</i>	<i>docetis,</i>	<i>docent:</i>
	<i>Tanitunk,</i>	<i>tanitotok,</i>	<i>tanitanak;</i>
	<i>v. tanitjuk,</i>	<i>tanitjátok,</i>	<i>tanitják.</i>

Præteritum imperfectum.

<i>Sing.</i>	<i>Docebam,</i>	<i>docebas,</i>	<i>docebat:</i>
	<i>Tanitok,</i>	<i>tanitasz,</i>	<i>tanitvala;</i>
	<i>v. tanitom,</i>	<i>tanitod,</i>	<i>tanitja vala.</i>
<i>Plur.</i>	<i>Docebamus,</i>	<i>docebatis,</i>	<i>docebant:</i>
	<i>Tanitunk,</i>	<i>tanitotok,</i>	<i>tanitanak vala;</i>
	<i>v. tanitjuk,</i>	<i>tanitjátok,</i>	<i>tanitják vala.</i>

Præteritum perfectum.

<i>Sing.</i>	<i>Docui,</i>	<i>docuisti,</i>	<i>docuit:</i>
	<i>Tanitottam,</i>	<i>tanitottál,</i>	<i>tanitott;</i>
	<i>v. tanitottam,</i>	<i>tanitottad,</i>	<i>tanitotta.</i>
<i>Plur.</i>	<i>Docuimus,</i>	<i>docuistis,</i>	<i>docuerunt v. docuere.</i>
	<i>Tanitottunk,</i>	<i>tanitottatok,</i>	<i>tanitottanak;</i>
	<i>v. tanitottuk,</i>	<i>tanitottátok,</i>	<i>tanitották.</i>

Præteritum plusquamperfectum.

<i>Sing.</i>	<i>Docueram,</i>	<i>docueras,</i>	<i>docuerat:</i>

Tani-

Tanitottam, tanitottál, tanitott vala;
v. tanitottam, tanitottad, tanitotta vala.

Plur. Docueramus, docueratis, docuerant:

Tanisattunk, tanitottatok, tanitottanak vala;
v. tanitottuk, tanitottátok, tanitották vala.

Futurum.

Sin. Docebo, docebis, docebit:

Tanitok, tanitasz, tanitjövendöben;
v. tanitom, tanitod, tanitja jövendöben.

Plur. Docebimus, docebitis, docebunt:

Tanitunk, tanitotok, tanitanak jövendöben;
v. tanitjuk, tanitjátok, tanitják jövendöben.

IMPERATIVI

Futurum.

Sin. Doce vel doceto tu, doceto ille:

Tanits te, tanitsom ö;
v. tanitsad (tanitsd) te, tanitsa ö.

Plur. Docete vel docetote, docento:

Tanitsatok ti, tanitsanak ök;
v. tanitsátok ti, tanitsák ök.

SUBJUNCTIVI

Praesens.

Sin. Doceam, doceas, doceat:

Tanitsak, tanits, tanitsom;
v. tanitsam, tanitsad, tanitsa.

Plur. Doceamus, doceatis, doceant:

Tanitsunk, tanitsatok, tanitsanak;
v. tanitsuk, tanitsátok, tanitsák.

Præteritum imperfectum.

Sin. Docerem, doceres, doceret:

Tanitanék, tanitanál, tanitana;

v. tanit-

v. *tanitanám, tanitanád, tanitaná.*

Plur. Doceremus, doceretis, docerent:
Tanitanánk, tanitanátok, tanitanának;
v. *tanitanók, tanitanátok, tanitanák.*

Præteritum perfectum.

Sin. Docuerim, docueris, docuerit:
Tanitottam, tanitottál, tanitott legyen.
v. *tanitottam, tanitottad, tanitotta legyen.*

Plur. Docuerimus, docueritis, docuerint:
Tanitottunk, tanitottatok, tanitottanak legyen.
v. *tanitottuk, tanitottátok, tanitották legyen.*

Præteritum plusquamperfectum.

Sin. Docuiffem, docuiffes, docuiffet:
Tanitottam, tanitottál, tanitott volna;
v. *tanitottam, tanitottad, tanitotta volna.*

Plur. Docuiffemus, docuiffetis, docuiffent:
Tanitottunk, tanitottatok, tanitottanak volna;
v. *tanitottuk, tanitottátok, tanitották volna.*

Futurum.

Sin. Docuero, docueris, docuerit:
Tanitándok, tanitándasz, tanitánd;
v. *tanitándom, tanitándod, tanitándja.*

Plur. Docuerimus, docueritis, docuerint:
Tanitándunk, tanitándotok, tanitándanak;
v. *tanitándjuk, tanitándjátok, tanitándják.*

INFINITIVI

Præfens.

Docere: *Tanítani.*

Præteritum perfectum & plusquamperfectum.

Docuiffe: *Tanitott v. tanitotta legyen ezelttt.*

Futu-

Futurum.

Doctum ire, v. docturum, am, um, esse: *Tanítani jöv.*

Gerundia.

Docendi, docendo, docendum:

Supin.

Doctum: doctum: *Tanításra.*

PARTICIPII

Præfens & imperfectum.

Docens: *Tanítván.*

Futurum.

Docturus, doctura, docturum: *Tanítándo.*

Sic: *Sorbeo, sorbui, sorbtum: Teneo, tenui, tentum.*

Item: *Habeo, habui, habitum: debeo, placeo, noceo, taceo, oleo, careo, mereo, moneo, &c.*

Secunda Conjugatio Passiva:

DOCEOR.

INDICATIVI

Præfens.

Sin. Doceor, doceris vel docere, docetur:
Tanittatom, tanittatol, tanittatik.

Plur. Docemur, docemini, docentur:
Tanittatunk, tanittattok, tanittatnak.

Præteritum imperfectum.

Sin. Docebar, docebaris vel docebare, docebatur:
Tanittatom, tanittatol, tanittatik vala.

Plur. Docebamur, docebamini, docebantur:
Tanittattunk, tanittattok, tanittatnak vala.

Præteritum perfectum.

Sin. Doctus sum vel fui: *Tanittattam.*
doctus es v. fuisti: *tanittattál.*
doctus est v. fuit: *tanittattott.*

Plur:

- Plur.* Docti sumus v. fuimus: *Tanittattunk.*
 docti estis v. fuistis: *tanittattatok.*
 docti sunt fuerunt v. ěre: *tanittattanak.*
Præteritum plusquamperfectum.
- Sin.* Doctus eram vel fueram: *Tanittattam vala.*
 doctus eras v. fueras: *tanittattál vala.*
 doctus erat v. fuerat: *tanittatott vala.*
- Plur.* Docti eramus v. fueramus: *Tanittattunk vala.*
 docti eratis v. fueratis: *tanittattatok vala.*
 docti erant v. fuerant: *tanittattanak vala.*
Futurum.
- Sin.* Docebor, doceberis v. docere, docebitur:
Tanittatom, tanittatol, tanittatik jövendöben.
- Plur.* Docēbimur, docebimini, docebuntur:
Tanittatunk, tanittatok, tanittatnak jövend.

IMPERATIVI

Futurum.

- Sin.* Docere vel docetur, docetur:
Tanittassal, tanittassék.
- Plur.* Docemini, docentor:
Tanittassatok, tanittassanak.

SUBJUNCTIVI

Præsens.

- Sin.* Doceat, docearis vel doceare, doceatur:
Tanittassam, tanittassál, tanittassék.
- Plur.* Doceamur, doceamini, doceantur:
Tanittassunk, tanittassatok, tanittassanak.
Præteritum imperfectum.
- Sin.* Docerer, docereris vel docere, doceretur:
Tanittatnám, tanittatnál, tanittatnék.
Plur.

- Plur.* Doceremur, doceremini, docerentur:
Tanittatnánk, tanittatnátok, tanittatnának.
Præteritum perfectum.
- Sin.* Doctus sim vel fuerim: *Tanittattam legyen.*
 doctus sis v. fueris: *tanittattál legyen.*
 doctus sit v. fuerit: *tanittatott legyen.*
- Plur.* Docti simus v. fuerimus: *Tanittattunk legyen.*
 docti sitis v. fueritis: *tanittattatok legyen.*
 docti sint v. fuerint: *tanittattanak legyen.*
Præteritum plusquamperfectum.
- Sin.* Doctus essem vel fuisset: *Tanittattam vólna.*
 doctus esses v. fuisses: *tanittattát vólna.*
 doctus esset v. fuisset: *tanittatott vólna.*
- Plur.* Docti essemus v. fuisset: *Tanittattunk vólna.*
 docti essetis v. fuissetis: *tanittattatok vólna.*
 docti essent v. fuissent: *tanittattanak vólna.*
Futurum.
- Sin.* Doctus ero vel fuero: *Tanittatott lések.*
 doctus eris v. fueris: *tanittatott léseß.*
 doctus erit v. fuerit: *tanittatott lésen.*
- Plur.* Docti erimus v. fuerimus: *Tanittattak léssünk.*
 docti eritis v. fueritis: *tanittattak léseük.*
 docti erint v. fuerint: *tanittattak léssnek.*

INFINITIVI

Præsens.

- Doceri: *Tanittatni.*
Præteritum perfectum & plusquamperfectum.
 Doctum esse vel fuisse: *Tanittatottnak lenni.*
Futurum.
 Doctum iri: *Tanittatni jövendöben.*
 PAR.

PARTICIPII

Præteritum.

Doctus, a, um: Tanittatott.

Futurum.

Docendus, a, um: Tanittatandó.

Sic: Videor, vereor; &c. Et Deponentia: Misereor, misertus sum. Item: Liceor, licitus sum; Polliceor, pollicitus sum; &c.

Tertia Conjugatio Activa:

L E G O.

INDICATIVI

Præsens.

Sin. Lego, legis, legit:
 Olvasok, olvasß, olvas.
 v. olvasom, olvasod, olvasa.
Plur. Legimus, legitis, legunt:
 Olvasunk, olvasok, olvasnak.
 v. olvasjuk, olvasátok, olvasák.

Præteritum imperfectum.

Sin. Legebam, legebas, legebat:
 Olvasok, olvasß, olvas vala.
 v. olvasom, olvasod, olvasa vala.
Plur. Legebamus, legebatis, legebant:
 Olvasunk, olvasok, olvasnak vala;
 v. olvasjuk, olvasátok, olvasák vala.

Præteritum perfectum.

Sin. Legi, legisti, legit:
 Olvastam, olvastál, olvastott;
 v. olvastam, olvastad, olvasta.
Plur. Legimus, legistis, legerunt vel legere.

Olva-

Olvastunk, olvastatok, olvastának;
 v. olvastuk, olvastátok, olvasták.

Præteritum plusquamperfectum.

Sing. Legeram, legeras, legerat:
 Olvastam, olvastál, olvastott vala;
 v. olvastam, olvastad, olvasta vala.

Plur. Legeramus, legeratis, legerant:
 Olvastunk, olvastatok, olvastának vala;
 v. olvastuk, olvastátok, olvasták vala.

Futurum:

Sing. Legam, leges, leget:
 Olvasok, olvasß, olvasjövendöben;
 v. olvasom, olvasod, olvasjövendöben.

Plur. Legemus, legetis, legent:
 Olvasunk, olvasok, olvasnakjövendöben;
 v. olvasjuk, olvasátok, olvasákjövendöben.

IMPERATIVI

Futurum:

Sing. Lege vel legito tu, legito ille:
 Olvas te, olvasson d;
 v. olvasad (olvasd) te, olvasd.

Plur. Legite vel legitote, legunto:
 Olvasatok, olvasanak;
 v. olvasátok, olvasák.

SUBJUNCTIVI

Præsens.

Sing. Legam, legas, legat:
 Olvasak, olvasß, olvasson;
 v. olvasam, olvasad, olvasa.

Plur. Legamus, legatis, legant:

G

Olva-

Olvaſſunk, olvaſſatok, olvaſſanak;
v. *olvaſſuk, olvaſſátok, olvaſſák.*

Præteritum imperfectum.

Sing. Legerem, legeres, legeret;

Olvaſnék, olvaſnál, olvaſna;

v. *olvaſnám, olvaſnád, olvaſná.*

Plur. Legeremus, legeretis, legerent;

Olvaſnánk, olvaſnátok, olvaſnának;

v. *olvaſnók, olvaſnátok, olvaſnák.*

Præteritum perfectum.

Sing. Legerim, legeris, legerit;

Olvaſtam, olvaſtál, olvaſott légyen;

v. *olvaſtam, olvaſtad, olvaſta légyen.*

Plur. Legerimus, legeritis, legerint;

Olvaſtunk, olvaſtatok, olvaſtának légyen;

v. *olvaſtuk, olvaſtátok, olvaſták légyen.*

Præteritum plusquamperfectum.

Sing. Legiſſem, legiſſes, legiſſet;

Olvaſtam, olvaſtál, olvaſott volna;

v. *olvaſtam, olvaſtad, olvaſta volna.*

Plur. Legiſſemus, legiſſetis, legiſſent;

Olvaſtunk, olvaſtatok, olvaſtának volna;

v. *olvaſtuk, olvaſtátok, olvaſták volna.*

Futurum.

Sing. Legero, legeris, legerit;

Olvaſándok, olvaſándasz, olvaſánd;

v. *olvaſándom, olvaſándod, olvaſándja.*

Plur. Legerimus, legeritis, legerint;

Olvaſándunk, olvaſándotok, olvaſándának;

v. *olvaſándjuk, olvaſándjátok, olvaſándják.*

INFL.

INFINITIVI

Præſens.

Legerere: Olvaſni,

Præteritum perfectum & plusquamperfectum.

Legiſſe: Olvaſott légyen ezelőtt.

Futurum.

Lectum ire, v. lecturum, am, um, eſſe: Olvaſni ezután.

Gerundia.

Legendi, legendo, legendum;

Supina.

Lectum, lectu: Olvaſásra.

PARTICIPII

Præſens & imperfectum.

Legens: Olvaſván.

Futurum.

Lecturus, a, um: Olvaſandó.

Sic: Ico, ici, icum: emo, emi, emptum: adimo;

ademi, ademptum: redimo, redemi, redemptum;

uo, uui, uuitum: eruo, erui, erutum; &c.

Tertia Conjugatio Passiva.

LEGOR.

INDICATIVI

Præſens.

Sing. Legor, legeris vel legere, legitur;

Olvaſtatom, olvaſtatol, olvaſtatik.

Plur. Legimur, legimini, leguntur;

Olvaſtatunk, olvaſtattok, olvaſtarnak.

Præteritum imperfectum.

Sing. Legebat, legebaris vel legebare, legebatur;

Olvaſtatom, olvaſtatol, olvaſtatik vala.

G 2

Plat.

Plur. Legebamur, legebamini, legebantur:
Olvasztunk, olvasztatok, olvasztanak vala.
Præteritum perfectum.

Sing. Lectus sum vel fui: Olvasztam.
lectus es v. fuisti: olvasztál.
lectus est v. fuit: olvasztott.

Plur. Lecti sumus vel fuimus: Olvasztunk.
lecti estis v. fuistis: olvasztatok.
lecti sunt fuerunt v. fuere: olvasztanak.
Præteritum plusquamperfectum.

Sing. Lectus eram vel fueram: Olvasztam vala.
lectus eras v. fueras: olvasztál vala.
lectus erat v. fuerat: olvasztott vala.

Plur. Lecti eramus vel fueramus: Olvasztunk vala.
lecti eratis v. fueratis: olvasztatok vala.
lecti erant v. fuerant: olvasztanak vala.
Futurum.

Sing. Legar, legeris vel legere, legetur:
Olvasztom, olvasztok, olvasztik jövendőben.

Plur. Legemur, legemini, legentur:
Olvasztunk, olvasztatok, olvasztanak jövend.

IMPERATIVI

Futurum.

Sing. Legere vel legitur, legitur:
Olvaszsdál, olvaszsdék.

Plur. Legimini, leguntur:
Olvaszsdatok, olvaszsdanak.

SUBJUNCTIVI

Præsens.

Sing. Legar, legaris vel legare, legatur:
Olvaszsdám, olvaszsdál, olvaszsdék.

Plur.

Plur. Legamur, legamini, legantur:
Olvaszsdunk, olvaszsdatok, olvaszsdanak.
Præteritum imperfectum.

Sing. Legerer, legereris vel legerere, legeretur:
Olvaszsdánám, olvaszsdánál, olvaszsdánék.

Plur. Legeremur, legeremini, legerentur:
Olvaszsdánánk, olvaszsdánatok, olvaszsdánának.
Præteritum perfectum.

Sing. Lectus sim vel fuerim: Olvasztam legyen.
lectus sis v. fueris: olvasztál legyen.
lectus sit v. fuerit: olvasztott legyen.

Plur. Lecti sumus v. fuerimus: Olvasztunk legyen.
lecti sitis v. fueritis: olvasztatok legyen.
lecti sint v. fuerint: olvasztanak legyen.
Præteritum plusquamperfectum.

Sing. Lectus essem v. fuissem: Olvasztam volna.
lectus esses v. fuisses: olvasztál volna.
lectus esset v. fuisset: olvasztott volna.

Plur. Lecti essemus v. fuissemus: Olvasztunk volna.
lecti essetis v. fuissetis: olvasztatok volna.
lecti essent v. fuissent: olvasztanak volna.
Futurum.

Sing. Lectus ero vel fuero: Olvasztott leszédék.
lectus eris v. fueris: olvasztott leszédés.
lectus erit v. fuerit: olvasztott leszéd.

Plur. Lecti erimus v. fuerimus: Olvasztatok leszédétek.
lecti eritis v. fueritis: olvasztatok leszédétek.
lecti erint v. fuerint: olvasztatok leszédének.

INFINITIVI

Præsens.

Legi: Olvaszsdani.

G 3

Præter.

5

Præteritum perfectum & plusquamperfectum.
Lectus esse vel fuisse: *Olvastatottak lenni.*

Futurum.
Lectum iri: *Olvastatni ezetân.*

PARTICIPII

Præteritum.
Lectus, a, um: *Olvastatott.*

Futurum.
Legendus, da, dum: *Olvastatandó.*
Sic: *Fungor, functus sum: Utor, usus sum.*

Quarta Conjugatio Activa:

AUDIO.

INDICATIVI

Præsens.

Sing. Audio, audis, audit:
Hallok, hallasz, hall;
vagy, hallom, hallod, hallja.

Plur. Audimus, auditis, audiunt:
Hallunk, hallotok, hallanak;
v. halljuk, halljátok, hallják.

Præteritum imperfectum.

Sing. Audiebam, audiebas, audiebat:
Hallok, hallasz, hall vala;
v. hallom, hallod, hallja vala.

Plur. Audiebamus, audiebatis, audiebant:
Hallunk, hallotok, hallanak vala;
v. halljuk, halljátok, hallják vala.

Præteritum perfectum.

Sing. Audivi, audivisti, audivit.
Hallottam, hallottál, hallott;

v. hallot.

v. hallottam, hallottad, hallotta.

Plur. Audivimus, audivistis, audiverunt *v. audivère.*
Hallottunk; hallottatok, hallottanak.
v. hallottuk, hallottátok, hallották.

Præteritum plusquamperfectum.

Sing. Audiveram, audiveras, audiverat:
Hallottam, hallottál, hallott vala;
v. hallottam, hallottad, hallotta vala.

Plur. Audiveramus, audiveratis, audiverant:
Hallottunk, hallottatok, hallottanak vala.
v. hallottuk, hallottátok, hallották vala.

Futurum.

Sing. Audiam, audies, audiet:
Hallok, hallasz, halljövendöben;
v. hallom, hallod, halljaövendöben.

Plur. Audiemus, audietis, audient:
Hallunk, hallotok, hallanakövendöben.
v. halljuk, halljátok, halljákövendöben.

IMPERATIVI

Futurum.

Sing. Audi vel audito tu: *audito ille:*
Hallj te, halljon ő;
v. halljad te, hallja ő.

Plur. Audite *v. auditote,* *audiunto:*
Halljátok, halljanak;
v. halljátok, hallják.

SUBJUNCTIVI

Præsens.

Sing. Audiam, audias, audiat:
Halljak, hallj, halljon;
v. halljam, halljad, hallja.

Plur.

G 4

52

Plur. Audiamus, audiatis, audiant:
Halljunk, halljatok, halljanak;
v. halljuk, halljátok, hallják.

Præteritum imperfectum.

Sing. Audirem, audires, audiret:
Hallanék, hallanál, hallana;
v. hallanám, hallanád, hallaná.

Plur. Audiremus, audiretis, audirent:
Hallanánk, hallanátok, hallanának;
v. hallanók, hallanátok, hallanák.

Præteritum perfectum.

Sing. Audiverim, audiveris, audiverit:
Hallottam, hallottál, hallott legyen;
v. hallottam, hallottad, hallott.

Plur. Audiverimus, audiveritis, audiverint:
Hallottunk, hallottatok, hallottanak legyen;
v. hallottuk, hallottátok, hallották legyen.

Præteritum plusquamperfectum.

Sing. Audivissem, audivisses, audivisset:
Hallottam, hallottál, hallott volna;
v. hallottam, hallottad, hallotta volna.

Plur. Audivissemus, audivissetis, audivissent:
Hallottunk, hallottatok, hallottanak volna.
v. hallottuk, hallottátok, hallották volna.

Futurum.

Sing. Audivero, audiveris, audiverit:
Hallándok, hallándsz, hallánd;
v. hallándom, hallándod, hallándja.

Plur. Audiverimus, audiveritis, audiverint:
Hallándunk, hallándotok, hallándanak;
v. hallándjuk, hallándjátok, hallándják.

INFI.

INFINITIVI

Præsens.

Audire: Hallani.

Præteritum perfectum & plusquamperfectum.
Audivisse: Hallotta legyen ez előtt.

Futurum.

Auditum ire vel auditurum, am, um, esse:
Hallani ezután.

Gerundia.

Audiendi, audiendo, audiendum:

Supina.

Auditum, auditu: Hallásra.

PARTICIPII.

Præsens & imperfectum.

Audiens: Halló, vagy hallván.

Futurum.

Auditurus, a, um: Hallandó.

Sic: Inaudio, obedio, condio, conspicio, cecutio,
deglutio, expedio, polio, fastidio, singultio, prasagio,
sevio; &c.

Quarta Conjugatio Passiva:

AUDIOR.

INDICATIVI

Præsens.

Sing. Audior, audiris vel audire, auditor:
Hallattatom, hallattatol hallattaték.

Plur. Audimur, audimini, audiuntur:
Hallattatunk, hallattattok, hallattatának.

Præteritum imperfectum.

Sing. Audiebar, audiebaris v. audiebare, audiebatur.

G 5

Hallat-

Hallattatom, hallattatol, hallattatik vala;
Plur. Audiebamur, audiebamini, audiebantur:
Hallattatunk, hallattatok, hallattatnak vala
Præteritum perfectum.

Sing. Auditus sum vel fui: Hallattattam.
auditus es v. fuisti: hallattattál.
auditus est v. fuit: hallattatott.

Plur. Auditi sumus v. fuimus: Hallattattunk.
auditi estis v. fuistis: hallattattatok.
auditi sunt fuerunt v. fuêre: hallattattanak.

Præteritum plusquamperfectum.

Sing. Auditus eram vel fueram: Hallattattam vala;
auditus eras v. fueras: hallattattál vala.
auditus erat v. fuerat: hallattatott vala.

Plur. Auditi eramus v. fueramus Hallattattunk vala
auditi eratis v. fueratis: hallattattatok vala.
auditi erant v. fuerant: hallattattanak vala.

Futurum.

Sing. Audiar, audieris vel audiere, audietur:
Hallattatom, hallattatol, hallattatik jöven.

Plur. Audiemur, audiemini, audientur:
Hallattatunk, hallattatok, hallattatnak jöv.

IMPERATIVI

Futurum.

Sing. Audire vel auditor, auditor:
Hallattassál, hallattassék jövend

Plur. Audimini, audiuntor:
Hallattassatok, hallattassanak jövend.

SUBJUNCTIVI

Præsens.

Sing. Audiar, audiaris vel audiate, audiatur:

Hallat-

Hallattassam, hallattassál, hallattassék.

Plur. Audiamur, audiamini, audiantur:
Hallattassunk, hallattassatok, hallattassanak.
Præteritum imperfectum.

Sing. Audirer, audireris vel audirere, audiretur:
Hallattatnám, hallattatnál, hallattatnék.

Plur. Audiremur, audiremini, audirentur:
Hallattatnánk, hallattatnátok, hallattatnának.
Præteritum perfectum.

Sing. Auditus sim vel fuerim: Hallattattam legyen.
auditus sis v. fueris: hallattattál legyen.
auditus sit v. fuerit: hallattatott legyen.

Plur. Auditi simus v. fuerimus: Hallattattunk legyen.
auditi sitis v. fueritis: hallattattatok legyen.
auditi sint v. fuerint: hallattattanak legyen.

Præteritum plusquamperfectum.

Sing. Auditus essem vel fuissem: Hallattattam volna.
auditus esses v. fuisses: hallattattál volna.
auditus esset v. fuisset: hallattatott volna.

Plur. Auditi essemus v. fuissemus: Hallattattunk volna
auditi essetis v. fuissetis: hallattattatok volna.
auditi essent v. fuissent: hallattattanak volna.

Futurum.

Sing. Auditus ero vel fuero: Hallattatándom.
auditus eris v. fueris: hallattatándol.
auditus erit v. fuerit: hallattatándik.

Plur. Auditi erimus v. fuerimus: Hallattatándunk.
auditi eritis v. fueritis: hallattatándotok.
auditi erint v. fuerint: hallattatándanak

INFL.

INFINITIVI

Præsens.

Audiri: Hallattatni.

Præteritum perfectum & plusquamperfectum.

Auditum esse vel fuisse: Hallattatottnak lenni.

Futurum.

Auditum iri: Hallattatni ezután.

PARTICIPII

Præsens & imperfectum.

Auditus, a, um: Hallattatott.

Futurum.

Audiendus, a, um: Hallattatando.

Sic Deponentia: Molior molitus sum, blandior, mentior, largior, sortior; &c.

Sex istorum Verborum Irregularium, FIO, VOLO, NOLO, MALO, FERRO, FEROR, Conjugationes.

F I O.

INDICATIVI

Præsens.

Sing. Fio, fis, fit:
Léssék, léssék v. léssék, léssen.Plur. Fimus, fitis, fiunt:
Léssünk, léssék, léssnek.

Præteritum imperfectum.

Sing. Fiebam, fiebas, fiebat:
Léssék, léssék, léssen vala.Plur. Fiebamus, fiebatis, fiebant:
Léssünk, léssék, léssnek vala.

Præter.

Præteritum perfectum.

Sing. Factus sum vel fui: Löttem
factus es v. fuisti: lötél.
factus est v. fuit: löt.Plur. Facti sumus v. fuimus: Lötünk.
facti estis v. fuistis: lötetek.
facti sunt fuerunt v. fuere: lötének.

Præteritum plusquamperfectum.

Sing. Factus eram vel fueram: Löttem vala.
factus eras v. fueras: lötél vala.
factus erat v. fuerat: löt vala.Plur. Facti eramus v. fueramus: Lötünk vala.
facti eratis v. fueratis: lötetek vala.
facti erant v. fuerant: lötének vala.

Futurum.

Sing. Fiam, fies, fiet:
Léssék, léssék, léssen jövendőben.Plur. Fiemus, fietis, fient:
Léssünk, léssék, léssnek jövendőben.

IMPERATIVI

Futurum.

Sing. Fito tui, fito ille:
Légy te, légyen ő.Plur. Fitote, fiunto:
Légyetek ti, légyenek ők.

SUBJUNCTIVI

Præsens.

Sing. Fiam, fias, fiat:
Légyek, légy, légyen.Plur. Fiamus, fiatis, fiant:
Légyünk, légyetek, légyenek.

Præter.

55

Præteritum imperfectum.

<i>Sing.</i>	Fierem,	fieres,	fieret:
	Lennék,	lennél,	lenne.
<i>Plur.</i>	Fieremus,	fieretis,	fierent:
	Lennénk,	lennétek,	lennének.

Præteritum perfectum.

<i>Sing.</i>	Factus sim vel fuerim:	Löttem legyen.
	factus sis v. fueris:	löttél legyen.
	factus sit v. fuerit:	lött legyen.
<i>Plur.</i>	Facti sumus v. fuerimus:	Löttünk legyen.
	facti sitis v. fueritis:	löttetek legyen.
	facti sint v. fuerint:	löttenek legyen.

Præteritum plusquamperfectum.

<i>Sing.</i>	Factus essem vel fuisset:	Löttém volna.
	factus esses v. fuisses:	löttél volna.
	factus esset v. fuisset:	lött volna.
<i>Plur.</i>	Facti essemus vel fuissetus:	Löttünk volna.
	facti essetis v. fuissetis:	löttetek volna.
	facti essent v. fuissent:	löttenek volna.

Futurum.

<i>Sing.</i>	Factus ero vel fuero:	Lött leendő.
	factus eris v. fueris:	lött leendő.
	factus erit v. fuerit:	lött leendő.
<i>Plur.</i>	Facti erimus vel fuerimus:	Löttök leendő.
	facti eritis v. fueritis:	löttök leendő.
	facti erint v. fuerint:	löttök leendő.

INFINITIVI

Præsens.

Fieri:	Lenni.
<i>Præteritum perfectum & plusquamperfectum.</i>	
Factum esse vel fuisse:	Löttnek lenni.

Futu-

Futurum.

Factum iri, v. faciendum, am, um, esse: Meg-
(lenni ezután.)

PARTICIPII

Præteritum.

Factus, a, um: Meglött.

Futurum.

Faciendus, a, um: Megleendő.

V O L O,
INDICATIVI*Præsens.*

<i>Sing.</i>	Volo,	vis,	vult:
	Akarok,	akarok,	akar;
	vagy, akarom,	akarod,	akarja.
<i>Plur.</i>	Volumus,	vultis,	volunt:
	Akarunk,	akartok,	akarunk;
	v. akarjuk,	akarjátok,	akarják.

[In sequentibus Prior tantum Formæ proponetur,
Posterior ex imitatione superiorum Paradigma-
tum effingi potest.]

Præteritum imperfectum.

<i>Sing.</i>	Volebam,	volebas,	volebat:
	Akarok,	akarok,	akarunk v. ala.
<i>Plur.</i>	Volebamus,	volebatis,	volebant:
	Akarunk,	akartok,	akarunk v. ala.

Præteritum perfectum.

<i>Sing.</i>	Volui,	voluisti,	voluit:
	Akartam,	akartál,	akart.
<i>Plur.</i>	Voluimus,	voluistis,	voluerunt vel ére.
	Akartunk,	akartatok,	akartanak.

Præte,

Præteritum plusquamperfectum.

Sing. Volueram, volueras, voluerat:

Akartam, akartál, akart vala.

Plur. Volueramus, volueratis, voluerant:

Akartunk, akartatok, akartanak vala.

Futurum.

Sing. Volam, voles, volet:

Akarok, akarsz, akar jövendőben.

Plur. Volemus, voletis, volent:

Akarunk, akartok, akarnak jövendőben

(Imperativus caret.)

SUBJUNCTIVI

Præsens.

Sing. Velim, velis, velit:

Akarjam, akarjad, akarja.

Plur. Velimus, velitis, velint:

Akarjunk, akarjatok, akarjanak.

Præteritum imperfectum.

Sing. Vellem, velles, vellet:

Akarnék, akarnál, akarna.

Plur. Vellemus, velletis, vellet:

Akarnánk, akarnátok, akarnának.

Præteritum perfectum.

Sing. Voluerim, volueris, voluerit:

Akartam, akartál, akart legyen.

Plur. Voluerimus, volueritis, voluerint:

Akartunk, akartatok, akartanak legyen.

Præteritum plusquamperfectum.

Sing. Voluissem, voluisses, voluisset:

Akartam, akartál, akart volna.

Plur.

Plur. Voluissemus, voluissetis, voluissent:

Akartunk, akartatok, akartanak volna.

Futurum.

Sing. Voluero, volueris, voluerit:

Akarandok, akarandasz, akarand.

Plur. Voluerimus, volueritis, voluerint:

Akarándunk, akarándotok, akarándanak.

INFINITIVI

Præsens.

Velle: *Akarni.*

Præteritum perfectum & plusquamperfectum.

Voluisse: *Akartnak lenni.*

PARTICIPII.

Præsens & imperfectum.

Volens: *Akarván.*

N O L O.

INDICATIVI

Præsens.

Sing. Nolo, non-vis, non-vult:

Nem akarok, nem akarsz, nem akar.

Plur. Nolumus, non-vultis, nolunt:

Nem akarunk, nem akartok, nem akarnak.

Præteritum imperfectum.

Sing. Nolebam, nolebas, nolebat:

Nem akarok, nem akarsz, nem akar vala.

Plur. Nolebamus, nolebatis, nolebant:

Nem akarunk, nem akartok, nem akarnak vala.

Præteritum perfectum.

Sing. Nolui, noluiſti, noluit:

Nem akartam, nem akartál, nem akart.

H

Plur.

Plur. Nolumus nolulistis, noluerunt v. .ere.

Nem akartunk, nem akartatok, nem akartanak.

Præteritum plusquamperfectum.

Sing. Nolueram, nolueras, noluerat:

Nem akartam, nem akartál, nem akart vála.

Plur. Nolueramus, nolueratis, noluerant:

*Nem akartunk, nem akartatok, nem akartanak
(vála.*

Futurum.

Sing. Nolum, noles, nolet:

Nem akarok, nem akarsz, nem akar jövendőben.

Plur. Nolemus, noletis, nolent:

Nem akarunk, nem akartok, nem akarnak jöv.

IMPERATIVI

Futurum.

Sing. Noli vel nolito, nolito:

Ne akarj, ne akarjon.

Plur. Nolite v. nolitote: nolunto:

Ne akarjatok, ne akarjanak.

SUBJUNCTIVI

Præsens.

Sing. Nolim, nolis, nolit:

Ne akarjak, nem akarj, ne akarjon.

Plur. Nolimus, nolitis, nolint:

Ne akarjunk, ne akarjatok, ne akarjanak.

Præteritum imperfectum.

Sing. Nollem, nolles, nolles:

Nem akarnék, nem akarnál, nem akarna.

Plur. Nollemus, nolletis, nollent:

Nem akarnánk, nem akarnátok, nem akarnának.

Præ-

Præteritum perfectum.

Sing. Noluerim, nolueris, noluerit:

Nem akartam, nem akartál, nem akart legyen.

Plur. Noluerimus, nolueritis, noluerint:

*Nem akartunk, nem akartatok, nem akartanak
(legyen.*

Præteritum plusquamperfectum.

Sing. Noluissem, noluisset, noluisset:

Nem akartam, nem akartál, nem akart volna.

Plur. Noluissemus, noluissetis, noluisset:

*Nem akartunk, nem akartatok, nem akartanak
(volna.*

Futurum.

Sing. Noluerero, nolueris, noluerit:

Nem akarándok, nem akarándasz, nem akaránd.

Plur. Noluerimus, nolueritis, noluerint:

*Nem akarándunk, nem akarándotok, nem aka-
(rándanak.*

INFINITIVI

Præsens.

Nolle: Nem akarni.

Præteritum perfectum & plusquamperfectum.

Noluisse: Nem akartnak lenni.

PARTICIPII

Præsens & imperfectum.

Nolens: Nem akarván.

M A L O.

INDICATIVI

Præsens.

Sing. Malo, mavis, mavult:

Inkább akarok, inkább akarsz, inkább akar.

H a

Plur.

Plur. Malumus, mavultis, malunt:
Inkább akarunk, inkább akartok, inkább akarnak.
Præteritum imperfectum.

Sing. Malebam, malebas, malebat:
Inkább akarok, inkább akarsz, inkább akar vala.

Plur. Malebamus, malebatis, malebant:
Inkább akarunk, inkább akartok, inkább akarnak.
Præteritum perfectum.

Sing. Malui, maluisti, maluit:
Inkább akartam, inkább akartál, inkább akart.
Plur. Maluimus, maluistis, maluerunt v. ère.
Inkább akartunk, inkább akartatok, inkább akar.
(tanak.)

Præteritum plusquamperfectum.
Sing. Malueram, malueras, maluerat:
Inkább akartam, inkább akartál, inkább akart
(vala.)

Plur. Malueramus, malueratis, maluerant:
Inkább akartunk, inkább akartatok, inkább akar.
(tak vala.)

Futurum.
Sing. Malam, males, malet:
Inkább akarok, inkább akarsz, inkább akar jöv.

Plur. Malemus, maletis, malent:
Inkább akarunk, inkább akartok, inkább akarnak
(jövendőben.)

[Imperativô caret.]

SUBJUNCTIVI

Præsens.

Sing. Malim, malis, malit:
Inkább akarjak, inkább akarj, inkább akarjon.
Plur.

Plur. Malimus, malitis, malint:
Inkább akarjunk, inkább akarjatok, inkább
(akarjanak.)

Præteritum imperfectum.

Sing. Mallem, malles, mallet:
Inkább akarnék, inkább akarnál, inkább akarna.

Plur. Mallemus, malletis, mallent:
Inkább akarnánk, inkább akarnátok, inkább
(akarnának.)

Præteritum perfectum.

Sing. Maluerim, malueris, maluerit:
Inkább akartam, inkább akartál, inkább akart
(légyen.)

Plur. Maluerimus, malueritis, maluerint:
Inkább akartunk, inkább akartatok, inkább
(akartanak légyen.)

Præteritum plusquamperfectum.

Sing. Maluissem, maluisses, maluisset:
Inkább akartam, inkább akartál, inkább akart
(vólna.)

Plur. Maluissemus, maluissetis, maluissent:
Inkább akartunk, inkább akartatok, inkább
(akartunk vólna.)

Futurum.

Sing. Maluero, malueris, maluerit:
Inkább akarándok, inkább akarándasz, inkább
(akaránd.)

Plur. Maluerimus, malueritis, maluerit:
Inkább akarándunk, inkább akarándotok, in-
(kább akarándanak.)

INFINITIVI

Præsens.

Malle: Inkább akarni.

Præteritum perfectum & plusquamperfectum.

Maluisse: Inkább akartnak lenni.

INDICATIVI

Præsens.

Sing. Fero, fers, fert:

Hozok, hozsz, hoz.

Plur. Ferimus, fertis, ferunt:

Hozunk, hoztok, hoznak.

Præteritum imperfectum.

Sing. Ferebam, ferebas, ferebat:

Hozok, hozsz, hozvala.

Plur. Ferebamus, ferebatis, ferebant:

Hozunk, hoztok, hoznakvala.

Præteritum perfectum.

Sing. Tuli, tulisti, tulit:

Hoztam, hoztál, hozott.

Plur. Tulimus, tulistis, tulerunt v. tulère:

Hoztunk, hoztatok, hoztanak.

Præteritum plusquamperfectum.

Sing. Tuleram, tuleras, tulerat:

Hoztam, hoztál, hozottvala.

Plur. Tuleramus, tuleratis, tulerant:

Hoztunk, hoztatok, hoztanakvala.

Futurum.

Sing. Feram, feres, feret:

Hozok, hozsz, hoz jövendőben.

Plur.

Plur. Feremus, feretis, ferent:
Hozunk, hoztok, hoznak jövendőben.

IMPERATIVI

Futurum.

Sing. Fer vel ferto, ferto:

Hozz, hozzon.

Plur. Ferte vel fertote, ferunto:

Hozzatok, hozzanak.

SUBJUNCTIVI

Præsens.

Sing. Feram, feras, ferat:

Hozzak, hozz, hozzon.

Plur. Feramus, feratis, ferant:

Hozzunk, hozzatok, hozzanak.

Præteritum imperfectum.

Sing. Ferrem, ferres, ferret:

Hoznék, hoznál, hozna.

Plur. Ferremus, ferretis, ferrent:

Hoznánk, hoznátok, hoznának.

Præteritum perfectum.

Sing. Tulerim, tuleris, tulerit:

Hoztam, hoztál, hozott legyen.

Plur. Tulerimus, tuleritis, tulerint:

Hoztunk, hoztatok, hoztanak legyen.

Præteritum plusquamperfectum.

Sing. Tulissem, tulisses, tulisset:

Hoztam, hoztál, hozott volna.

Plur. Tulissemus, tulissetis, tulissent:

Hoztunk, hoztatok, hoztanak volna.

H 4

Futu-

Futurum.

Sing. Tulero, tuleris, tulerit:
Hozándok, hozándasz, hozánd.

Plur. Tulerimus, tuleritis, tulerint:
Hozándunk, hozándotok, hozándanak.

INFINITIVI

Præsens.

Ferre: Hozni.

Præteritum perfectum & plusquamperfectum.

Tulisse: Hozattnak lenni.

Futurum.

Latum iri vel laturum, am, um, esse: Hozandónak
(lenni.)

Gerundia.

Ferendi, ferendo, ferendum:

Supina.

Latum, latu:

PARTICIPII

Præsens & imperfectum.

Ferens: Hozó.

Futurum.

Laturus, a, um: Hozandó.

F E R O R.

INDICATIVI

Præsens.

Sing. Feror, fereris vel ferere, fertur:
Hozattatom, hozattatol, hozattatik.

Plur. Ferimur, ferimini, feruntur:
Hozattatunk, hozattattok, hozattatnak.

Præteritum imperfectum.

Sing. Ferebar, ferebaris vel ferebare, ferebatur:
Hozatta-

Hozattatom, hozattatol, hozattatik vala.

Plur. Ferebamur, ferebamini, ferebantur:
Hozattatunk, hozattattok, hozattatnak vala.

Præteritum perfectum.

Sing. Latus sum vel fui: Hozattattam.

latus es v. fuisti: hozattattál.

latus est v. fuit: hozattatott.

Plur. Lati sumus vel fuimus: Hozattattunk.

lati estis, v. fuistis: hozattattatok.

lati sunt fuerunt v. fuere: hozattattanak.

Præteritum plusquamperfectum.

Sing. Latus eram vel fueram: Hozattattam vala.

latus eras v. fueras: hozattattál vala.

latus erat v. fuerat: hozattatott vala.

Plur. Lati eramus v. fueramus: Hozattattunk vala.

lati eratis v. fueratis: hozattattatok vala.

lati erant v. fuerant: hozattattanak vala.

Futurum.

Sing. Ferar, fereris vel ferere, feretur:

Hozattatom, hozattatol, hozattatik jöv.

Plur. Feremur, feremini, ferentur:

Hozattatunk, hozattattok, hozattatnak jöv.

IMPERATIVI

Futurum.

Sing. Ferre vel fertor, fertor:

Hozattassál, hozattassék.

Plur. Ferimini, feruntor:

Hozattassatok, hozattassanak.

SUBJUNCTIVI

Præsens.

- Sing.* Ferar, feraris *vel* ferare feratur:
Hozattassam, hozattassál hozattassék.
- Plur.* Feramur, feramini, ferantur:
Hozattassunk, hozattassatok, hozattassanak.
- Præteritum imperfectum.*
- Sing.* Ferrer, ferreris *vel* ferrere, ferretur:
Hozattatnám, hozattatnál, hozattatnék.
- Plur.* Ferremur, ferremini, ferrentur:
Hozattatnánk, hozattatnátok, hozattatnának.
- Præteritum perfectum.*
- Sing.* Latus sim *vel* fuerim: Hozattattam legyen.
latus sis *v.* fueris: hozattattál legyen.
latus sit *v.* fuerit: hozattatott legyen.
- Plur.* Lati sumus *vel* fuerimus: Hozattattunk legyen.
lati sitis *v.* fueritis: hozattattatok legyen.
lati sint *v.* fuerint: hozattattanak legyen.
- Præteritum plusquamperfectum.*
- Sing.* Latus essem *vel* fuisset: Hozattattam volna.
latus esses *v.* fuisset: hozattattál volna.
latus esset *v.* fuisset: hozattatott volna.
- Plur.* Lati essemus *v.* fuissetis: Hozattattunk volna.
lati essetis *v.* fuissetis: hozattattatok volna.
lati essent *v.* fuissent: hozattattanak volna.
- Futurum.*
- Sing.* Latus ero *vel* fuero: Hozattatándom.
latus eris *v.* fueris: hozattatándol.
latus erit *v.* fuerit: hozattatándik.

Plur.

- Plur.* Lati erimus *v.* fuerimus: Hozattatándunk.
lati eritis *v.* fueritis: hozattatándotok.
lati erint *v.* fuerint: hozattatándanak.

INFINITIVI

Præsens.

- Ferri: Hozattatni.
Præteritum perfectum & plusquamperfectum.
Latum esse *vel* fuisse: Hozattatottnak lenni.
Futurum.
Latum iri: Hozattatandónak lenni.

PARTICIPII

Præteritum.

- Latus, a, um: Hozattatott.
Futurum.
Ferendus, a, um: Hozattatandó.

TYPUS

TYPUS CONJUGATIONUM.

Conjugatio Activa.

	Indicat.	Imper.	Subjunct.	Inf.
Præfens.	o, s, t: mus, tis, nt.		em, es, et: emus, etis, nt. vel, am, as, at: amus, atis, ant	re.
Imperf.	bam, bas, bat: bamus, batis, bant.		rem, res, ret: remus, retis, rent;	
Perf.	i, isti, it: imus, istis, e- runt v. ère.		erim, eris, erit: erimus, eritis, erint.	
Plusqu.	eram, ras, rat: eramus, ratis, erant.		issem, isses, isset: issemus, issetis, issent.	isse.
Futurum.	bo, bis, bit: bimus, bitis, bunt. vel, am, es, et: emus, etis, ent:	a, e, i, to, to. tote, nto,	ero, eris, erit. erimus, eritis, erint.	um, ire, vel, urum esse.

Conju.

Conjugatio Passiva.

	Indicat.	Imp.	Subjunct.	
Præfens.	or, ris v. re, tur. mur, mini, ntur.		er, eris, ere, etur. emur, emini, entur. v. ar, aris, are, atur. amur, amini, antur	Infinit.
Imperf.	bar, baris, v. bare, batur. bamur, amini, ātur		rer, reris, rere, retur. remur, remini, tur.	
Perf.	us sum, es, est: v. fui, fuisti, fuit. i sumus, estis, sunt v. fuimus, fuistis, fuerunt v. fuere.		us, sim, sis, sit: v. fuerim, fueris, uerit i sumus, sitis, sint: v. fuerimus, fue- ritis, fuerint.	am esse vel fuisse.
Plusquamp.	us eram, eras, erat: v. fuerā, fueras, rat i eramus, eratis, erant. v. fueramus, fue- ratis, fuerant.		us essem, esses, esset: v. fuisset, fuisses, fuisset. i essemus, essetis, essent: v. fuissetis, fuissent.	
Futurum.	bor, beris v. bere, bitur. ar, eris v. ere, etur. emur, emini, entur	re vel tor, tor. mini, ntor.	us ero, eris, erit: fuero, fueris, fue- rit. i erimus, eri- tis, erint: fuerimus, fueritis, fuerint.	um iri.

63

" Régi nyomtatványok, Lőcse, evang. : "
/314.ig.j./

ADMONITIO AD PRÆCEPTOREM.

ADDIDIT HIC D. ALSTEDIUS *Syntaxin puerorum*, cui & annexit *Silvulam Vocabulorum*: quarum quia nullus usquam à nostra memoria usus, innoxie hinc rescindendas esse quilibet cordatus, hæc de re consultus autumat. Cum præsentis ætate ita est comparatum, ut reservatis ad superiora Præceptis Syntacticis, satis esse existimet, si ex Rudimentis tyro *Legere, Declinare, Comparare, & Conjugare* discat; nè in vanum præfigatur illud: *Declinare probè qui novit Con-jugare*, Grammaticum meritò dixeris esse bonum.

Quia verò compendii hujus, scilicet flexionis vocum per *Declinationes, Comparationes, & Conjugationes* rationem pauci ex fundamento nòrunt; meam de ea ratiocinationem paucis hic delineare decrevi, certi cujusdam abusùs, qui in Scholis eatenus obtinuit, tollendi studiosus.

Lingvam Latinam (ut & alias quaslibet) discere volentes, necesse habent significata quarumlibet vocum addiscere. Ad hoc consequendum scribuntur Vocabularia, & Dictionaria seu Lexica, in quibus proponuntur voces unà cum vernacula translatione. Proponuntur autem in suis Thematibus: e. gr. in Nominativo Sing. ut *puer*; in Masculino, ut *meus*: in Positivo, ut *doctus*; verba in prima persona Sing. Præsentis Indicativi, ut *amo*; vel in Infinitivo, ut *jacere,*

cerere, quiescere, &c. Alioqui in immensum excrescerent ejusmodi Lexica. E. gr. post vocem *puer* si omnes Casus, tanquam totidem diversæ voces (*pueri, puero, puerum, &c.*) exprimerentur, in duodenas illico voces vox una excresceret, per sex Casus in utroque Numero; Adjectiva per Motionem per tria Genera in ter duodenas, per Motionem hujusmodi, & per tres Gradus Comparationis simul, usque ad 99; Ergo ex uno Themate Verbi, quot voces enascerentur? Fit ergo ad hoc præveniendum, ut sola quasi capita familiarum recenseantur; id est Themata vocum, ex iis per certas formulas descendentium: quibus formulis cognitis facile sit omnem propaginem ex ipsis Thematibus educere. Hinc *Declinatio*, ubi ex Nominativo Singularis reliqui Casus; hinc *Motio*, ubi ex Masculino reliqua Genera; hinc *Comparatio*, ubi ex Positivo cæteri Gradus; hinc *Conjugatio*, ubi ex prima Persona Sing. Præf. Indicativi cætera omnes Personæ omnium Temporum & Modorum effluunt, adinventæ sunt: Porro in *Declinationibus & Motionibus* Adjectivorum, Paradigmatibus solis innitendum; in *Comparationibus* autem & *Conjugationibus* aliud etiam inventum est subsidium, nempe *FORMATIO*; per quam infallibili ductu ex uno Gradu reliqui, ex uno Tempore cætera omnia efformari possunt. Hic jam hæret abusùs, cujus supra memini: de quo paucis. Hodie crepant quidem in Classibus hanc *FORMATIONEM*; sed ita, ut parum inde utilitatis capiat tyro; contra studii & temporis, dispendium ingens. Invertunt enim ordinem: postquam pervenerunt, quò tendebant, postea solliciti de via, per quam eò itur,

ed itur. **FORMATIO** via est, per quam adinvenire debet, quod quærit tyro. Ex. gr. ut subsumamus primò **Comparisonem**: Cùm Positivus *doctus* ipsi unâ cum vernacula significatione ex Vocabulario innotuit, debet esse sollicitus de eo, quomodo inde **Comparativum** & **Superlativum** efformare possit. Facilem hic viam ipsi statim **Regulæ Formationis** monstrant; de **Comparativo** quidem unica hæc: **Comparativus** formatur ab illo **Casu Positivi**, qui desinit in *i*, addendo *or*, ut: *doctus docti-or*, *foelix foelici-or*. De **Superlativo** autem duæ sunt **Regulæ**, respectu septuplicem positivum terminationem: *er, es, is, us, ns, rs, x*.
I. REGULA: Cùm Positivus desinit in *er*, tunc ab ipso **Nominativo** formatur **Superlativus**, addendo *rimus*, ut: *Niger niger-rimus*. **II. REGULA**: Cùm Positivus aliter desinit, id est in *es, is, us, ns, rs, x*, tunc **Superlativus** formatur à **Casu Positivi** in *i*, ex eunte, addendo *f* & *simus*, ut: *Doctus, Docti-ssimus*. Exceptis ex terminatione *is* quinque vocabulis: *Facilis, agilis, gracilis, humilis, similis*: in quibus additur solum syllaba *mus*, ut: *Facili-mus*.
 Vix effugere potest animadversionem **Regulæ**, quæ ante hac in **Grammatica** quoque de **Formatione Superlativi** talis fuit: Cùm **Superlativus** desinit in *simus*, formatur; &c. Planè hoc quæritur, hujus vel illius **Adjectivi**, quod ex **Vocabulario** in **Positivo** occurrit, **Superlativus** debetne desinere in *simus*, vel aliter? Per hanc autem **Formationem** satis est ipsa **Graduum** formandorum **Themata** adinvenisse, quæ per **Motionem** variari, & per nota jam **Paradigmata** **Declinari** facile possunt. Unde clarum est: postquam

quam e. g. taliter instituitur interrogatio: *Doctus* quomodo facit in **Genitivo Plur.** **Fœm. Genere Superlativum**? Resp: *Doctissimarum*. Nimis quàm irrationabiliter & futiliter quæritur statim: *Doctissimarum unde formatur*? Cur quæris, si jam in venisti? Vel cur non quæris, *Musarum unde formatur*? Ut enim *Musarum* à *Musa*, sic *Doctissimarum* à **Themate** *Doctissima*, per suam **Declinandi** modum flectitur. **Thema** ipsum *Doctissima*, vel *Doctissimus*, unde & quomodo formetur à **Positivo**, debes jam scire ex **Regulæ**. Constat ergo satis, nonnisi tempus frustra tere, & ingenium fatigare sive **Præceptores**, sive **discipulos** disputantes, identidem crepantes, *Unde formatur? Unde formatur?* Præstaret meò quidem **judiciò**, cum **Adjectivis** talibus **Substantiva** copulare, & **sententiunculas** formando, tyrones exercere, vel ex **Hungarico** in **Latinum** vertendas, hòc modò: Quomodo dices? *A' tudós emberekekel társalkodjál? Tudósabb prédikátiot hallottam ettöl a' Paptól? A' legtiúdsabb asszonyok is papokká nem lehetnek?* &c. vel vice versa ipsa **Latina** per **Accidentia** communiora examinare, ut: *Doctissima* cujus **Casus**? vel **Quot Casuum**? Cujus **Gradus**? **Numeri**? **Generis**? Quid significat? &c.

Jam tractandum esset de **Verbis**? sed præsens occasio id non permittit. Hoc unum addere è re nostra est: Vicem *Silvula* (ubi sine vernacula redditione obscura cum æquè obscuris conglomantur,) supplere, id est voces ad exercitium **Declinationis**, **Motionis**, **Comparisonis**, & **Conjugationis** suppedi-

I

sare

vel x, ut: quæstio, mixtio, nam t, in his & simili-
 bus naturalem pronuntiationem retinent. 2. In-
 terque interuenit differentia, ut: vitium in Genitivo
 plurali à nominativo vitis, pronunciamus uti scri-
 bimus, ut differat à Nom. vitium, quod est contra-
 rium virtuti. 3. Hebræa, Græca, & alia peregrina,
 ut: Antiochia, Matthias, Politia. In his enim
 literam t, ut scribitur ita etiam pronuntiat. Sic
 in nostra lingua atya, láttya, &c. quanquam in his
 y, in i, nos scribimus.

Appendix.

Post x, non scribitur f, ut: non expers, sed expers.

REGULA VII.

In collectione syllabarum ja, je, ji, jo, ju, item, va,
 ve, vi, vo, vn: j, & x, dicendum est non i, & u, ut:
 Jaceo sit quasi g, jaceo, non autem jaceo, &c. ut id
 quod est dissyllabum, sit trissyllabum, &c. Idem de
 v, ejus Sorore, quando syllabam incipit sentiendum
 ut: volo: non nolo: ut id quod dissyllabum est tri-
 syllabum sit. Cæterum dixi de v. quando syllabam
 incipit non esse nempe eam confundendam cum u,
 quia video quosdam quotiescunque sequitur vocalis
 vel scribere, etiamsi syllabam non inchoet, ut: San-
 gvis, quis pro sanguine quis. Quibus tamen in locis
 inquit Grammaticus Cæsariensis, amittit is, vim
 tam vocalis quam consonantis. Scaurus contra
 disertè vel consonantis loco poni affirmat in quis,
 qualis. Vide & Prometheus Belgicum, qui etiam
 dissevit, sed non asserit, geminatam esse literam,
 ac proinde Wa, non verò va, esse debere. Vide
 etiam

etiam Orthographiam, Matthiæ, Thoraconymi,
 sanctæ memoriæ, cui respublica literaria in Panna-
 nia multum debet.

Quatuor autumnos Pleas orta fecit.

REGULA VIII.

J, & v, quando in medio duarum vocalium po-
 nuntur, ad ultimam pertinent, ut: major, ma-
 vors, &c.

Appendix I.

Quod autem quidam admonent has literas inter
 duas vocales constitutas vim consonantis obtinere:
 id est plerumq; verum est perpetuum tamen non est
 & multis explicationibus indiget, ut ex hisce dicta-
 nibus liquet. Tenuior, Priameias, Erigonius.

Appendix II. De literis Q. & C.

Q. ejusdem potestatis est cum litera C, igitur æquè
 dicitur quum & cumitem, quotidie & cotidie, loquu-
 tus & locutus. Tamenq; pignoris soni est consuetu-
 dine scribitur quando u, & altera vocalis in una
 syllaba conjungitur, ut: Quirinus, qualitas. Hæc
 facias.

Appendix III. De literis Y, & Z.

Y, Græca est litera; & non nisi in Græcis dictio-
 nibus, attamen non in omnibus scribitur, & cer-
 tum judicium est: omne vocabulum apud Latinos y
 habens, à Græcis originem traxisse, ut: Syntaxis,
 &c. Z. in Græcis & Barbaris dictionibus tantum
 scribitur, ut: Zepirus, Zebulon.

REGULA IX.

Diphthongi æ & œ, in collectione debent exprimi,

67

Ich gewalt, wie der Gott Jung den frohen
doet den kinden, Huel, er wolle sie kuff
D ist, ifun ifo regimant lund fesshaft zu
wilt manen. Dieser Bewalt Gottes ist
rein, lund Laster, D ist gewalt v. ofne bring
traucht ifu mit Junn Kraft, (wie die Mensch
salts sich so oft mißbrauchen) sond lunt ifu
if nint anders p'diant lund glauken. Das
del Haar des Lusters ist Wie Wolle, D ist, sagt
zeigt an, fangt kann sie zig leit, sonst wintige
gunde, der er sich gebraucht, gegen den
olunden v. zer Schlagman gewisheit, mit
mit Landelt nach ifun sünden, noch der
ifun Missethat; sond ifun sünde p'gibt,
der bratting so fere von ifun sein lef, der
abend von Morgen ist, die nimmer zu fan
ney migen. Pf. 103. Das ist die be,
des Lusters: folgt nun auf, der ge,
in Huel War eitel fereflammen. -
ist der Huel, darben Pf. 66 saget: der himel
Huel, lund die Erde mein fusteband; sond es
ist